TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr.32-33 (1695-1696) 1982 RUGPJŪTIS-AUGUST 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Griūvantis švietimas

Greitai sukasi laiko ratas. Neseniai užbaigėme mokslo metus, štai atrieda ir naujieji, atsinešdami tą pačią problemą, būtent, didėjantį mūsų mokyklų griuvimą nuo pat viršaus iki apačios, nuo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės švietimo centro iki mokyklų ir mokyklėlių miestuose bei miesteliuose.

Lietuviškoji mokykla savo laiku buvo viso mūsų gevenimo centras ir širdis. Nebuvo tada nė kalbos, kad vaikas neitų į lietuvišką mokyklą. Jei arti mokyklos nebuvo, tėvai šeštadieniais veždavo vaikus po 30 ar daugiau mylių. Netrūko nei mokytojų, nei mokyklų vedėjų. Jie ne tik dirbo be jokio atlyginimo, bet ir fiziškai tvarkė mokyklų klases. Žinau mokyklos vedėją Kanadoje, kuris naktinėje įmonės pamainoje išdirbęs iki šeštadienio 8 v. ryto, važiuodavo tiesiai į mokyklą. Po pamokų dar reikėjo užgaišti su mokinių visuomeniniais ar meniniais vienetais. Namo grįždavo gerokai po vidurdienio labai išvargęs. Keletą kartų lipdamas iš automobilio griuvo ant šaligatvio.

Visuomenė ir jos vadovai, fondų mecenatai, svarstydami lietuviškus projektus, mokyklos reikalus statydavo pirmoje vietoje. Dažnu atveju kiti projektai gaudavo tik tai, kas nuo mokyklos likdavo. Visi suprato, kad mokykla yra lietuvybės išlaikymo šaknis. Nustosime lietuviškųjų mokyklų, nebereikės nieko — nei lietuviškų parapijų, nei laikraščių, nei knygų.

Tai buvo prieš 20-25 metus. Dabartiniai tėvai yra neseniai buvęs jaunimas — vidurinioji mūsų karta. Gimę jau už Lietuvos ribų (arba maži išvežti), jie išaugo tarp dviejų kultūrų, tarp dviejų tautų. Jų tautinio supratimo skalė yra labai įvairi. Vieni dar vis tvirtai laikosi savo tėvų ir senelių kelio, kitiems lietuviškasis ir angliškasis tautiškumas yra jau 50-50, o tretieji, sukūrę mišrias šeimas, lietuvybės visai atsisakė. Be to, viduriniosios kartos tėvų vertybių eilė dažnu atveju yra kitokia, pirmon eilėn statanti ne lietuvybę, bet asmeninį įsitvirtinimą profesijoje, amate ar versle.

Idealistų mokytojų karta jau visai baigiasi. Iš viduriniosios kartos gal išaugo tik vienas kitas, kuriam lietuvybė tikrai rūpi. Pagrindinį mokytojų personalą dabartinėse mūsų mokyklose sudaro arba motinos, kurios, atvežusios vaiką į mokyklą, tą porą valandų sutinka kaiką dėstyti, arba žalias jaunimas, ką tik išėjęs iš lituanistinių mokyklų. Jį iš dalies traukia tie keli doleriai, galimi uždirbti mokykloje. Jie visi neturi nė mažiausio pedagoginio pasiruošimo, ypač turint galvoje labai painias mūsų mokyklinio darbo sąlygas. Tiesa, turime nemažai jau ir lietuvių mokytojų profesijonalų, dirbančių anglų mokyklose, bet jie visi, deja, "neturi laiko" lietuviškam švietimui.

Visuomenės vadovai ir mecenatai pasimetė lietuviškųjų darbų vertinime. Lietuvos laisvinimo darbas (per VLIKą, ALTą, Bendruomenę, samdytą Kalifornijos anglų bendrovę), pasauliniai lietuvių seimai, dainų šventės, sportininkų suvažiavimai, jaunimo kongresai, lietuviškoji opera, autorių premijavimas bei knygų leidimas, universitetinė katedra, enciklopedija ir daugelis kitų gražių tikslų daugiau patraukia vadų ir mecenatų dėmesį, negu tyliai dirbantis mokytojas. Laikai, kada mokykla buvo viso ko centras ir širdis, jau praėjo.

Tad ką daryti? Pirmiausia reiktų pradėti nuo viršūnių. Kartą mūsų vadai turėtų atsipeikėti nuo juos apėmusio tvaiko besiginčijant apie tai, kuris yra pirmas Lietuvos laisvinimo veikloje ir pamatyti, kad tikrosios Lietuvos dalis žūva čia pat mūsų akivaizdoje. Toliau reiktų betkokia kaina sustiprinti mūsų mokytojų kadrą. Jei negalima kitaip, skirti mokytojams tiek lėšų, kiek jie gauna viešosiose mokyklose. Dabartiniai lituanistinių mokyklų mokytojų atlyginimai yra tiesiai juokingi (už šeštadienį gauna apie $15, o viešojoje mokykloje apie $50; mūsų vedėjai gauna į metus apie $1000, o viešosiose mokyklose, kad ir už dalinį vadovavimą, kelis kartus daugiau). Neturime pinigų? O kiek gi vien šiemet kainuos Pasaulio Lietuvių Dienos, universiteto katedra ir samdytoji Kalifornijos bendrovė? Vieno milijono dolerių į metus vargu ar užteks.

Padarykime sąžinės sąskaitą ir prisipažinkime: lietuviškąjį švietimą esame nustūmę į šalį. Kaip toli taip važiuosime? Nejaugi visoje dar vis gana gausioje mūsų išeivijoje neatsiras bent keli entuziastai, pajėgiantys grąžinti nuo bėgių nuėjusį lietuviškąjį švietimo traukinį! Jei ne, tai be reikalo, kaip vaikai, džiaugiamės milijoniniais renginiais ir pastatais. Sekančiai kartai jie nebebus reikalingi.

A. Rinkūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Netvarka Kanados kalėjimuose

Kanados kalėjimai yra padalinti į provincinius ir federacinius atlikti trumpesnėm ir ilgesnėm bausmėm. Provinciniams tenka mažesnieji nusikaltėliai, federaciniams — didesnieji. Praėjusią savaitę plačiai nuskambėjo kalinių riaušės stipriausio saugumo Archambalto kalėjime prie Montrealio. Įkaitų pagrobimą, organizuodami pabėgimą, suplanavo du žmogžudžiai: Yvon Martin, 1979 m. atlikęs dvigubą žmogžudystę Kvebeko mieste, ir Christian Perreault, nušovęs policininką Montrealio banko apiplėšime. Abu jie buvo nuteisti kalėti iki gyvos galvos. Jiems su maždaug šimtu kalinių pavyko įsiveržti į kontrolinį kalėjimo centrą. Įkaitais pasigrobti grupę neginkluotų sargų. Riaušių metu, net nepradėjus jokių derybų su kalėjimo vadovybę, kalėjime pasigamintais peiliais žiauriai buvo nužudyti trys sargai, kurių vienas sekančią dieną turėjo išeiti pensijon, septyni sužeisti. Abu nuteistieji žmogžudžiai, vadovavę sargų žudynėms bei sužeidimams, tada patys nusinuodijo nežinia kaip gautu cianidu. Tai pirmas atvejis Kanados kalėjimų istorijoje, kai riaušėse buvo nužudyti net trys sargai.

Šis incidentas vėl išjudino pasipiktinusių kanadiečių reikalavimą grąžinti Kanados parlamento 1976 m. atšauktą mirties bausmę žmogžudžiams, ypač tiems, kurie nužudo pareigas atliekančius policininkus ar kalėjimų sargus. Dabartinėse aplinkybėse užkietėję žudikai nevengia pakartotinų žudymų, žinodami, kad jiems ir toliau bus palikta ta pati kalėjimo iki gyvos galvos bausmė. Tai dar kartą patvirtina įvykiai Archambalto kalėjime. Grėsmės sargams nesumažina net ir abiejų žmogžudžių nusižudymas. Pernai Kanados kalėjimuose įvyko 30 kalinių savižudybių. 40 kalinių buvo nužudyta bausmes atliekančių nusikaltėlių. RCMP policijos ir federacinių kalėjimų ministerio R. Kaplano pranešimu, metinis vieno kalinio išlaikymas stipriausio saugumo kalėjime kainuoja: vyro — $41.137, moters — $44.947. Tai pernykščiai duomenys, kai vidutinis pramonės darbininko uždarbis tebuvo $18.866. Kalinių išlaikymui visuose įvairaus saugumo federaciniuose kalė-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Linksmai nusiteikę Toronto ateitininkai-ės. Priekyje iš kairės į dešinę: Aurelija Balaišytė, Justas Freimanas, toliau — Daina Gurklytė, Vida Dirmantaitė, Indrė Freimanaitė D. Skukauskaitė

Sovietų Sąjungos senatvė

Rašo A. Žuvintas Lietuvos pogrindžio "Aušros" 30-tame numeryje

Kas darosi su Tarybų Sąjunga? Kodėl ši milžiniška šalis tiek savo teritorija, tiek gyventojų skaičiumi, tiek gamtos turtais, tiek mechanizacijos lygiu, tiek kultūros bei švietimo pasiekimais pamažu, bet pastoviai ritasi žemyn? Kodėl darbo liaudžiai trūksta pačių būtiniausių prekių? Kodėl kaskart vis blogėja ir maisto, ir pramonės gaminių kokybė? Kodėl žmogus priverstas daryti atsargas, nes ką šiandien gavai, rytoj gal nė su žiburiu nerasi? Kodėl dešimtį pirmųjų metų po karo prekių kainos buvo tik mažinamos, o po trisdešimties — tik didinamos? Kodėl sovietinis žmogus prarado pasitikėjimą rytdiena? Kodėl taip dažnai suyra šeimos? Kodėl partija ir valdžia prarado liaudies pasitikėjimą?

Šie ir daug kitų klausimų jau seniai kankina normalų žmogų, kuriam iš ryto galva neplyšta nuo pagirių... Jeigu jis ir stengiasi apie tai negalvoti, jam tai negailestingai primenama parduotuvėje, žiūrint į pustuštes lentynas, ir darbe, matant, kaip neracionaliai ir nemokšiškai naudojama jo rankų ir proto jėga, ir susirinkimuose bei mitinguose, kuriuose tuščiame tarškesy skandinama nelinksma gyvenimo tikrovė.

Prieškariniais metais partija dar rasdavo pasiteisinimą: Sąjunga susikūrė ant atsilikusios, supuvusios carinės Rusijos pamatų, todėl nelengva įveikti tą atsilikimą. Pokario metais teisindavosi karo padarytais šaliai nuostoliais; Chruščiovo epochos metu — karo ir asmenybės kulto padariniais. Brežnevui blogiau: jam nebėra kuo pasiteisinti, nebent dėl maisto trūkumo kaltę galima suversti nepalankiems orams (lyg JAV ir Kanadoje, kurių duoną dažnai valgome, orai visada palankūs!). Tad kas gi kaltas dėl tų nuostabiai pastovių "laikinų" sunkumų?

Šių dienų žmogus pasiekė tokių augštumų, apie kurias žmonės girdėjo tik pasakose. Bet žmogus bejėgis nugalėti senatvę.

Pasaulyje viskas sensta. Sensta ir valstybės, santvarkos. Pradeda jas kamuoti įvairūs negalavimai, jos pačios vargsta ir vargina savo piliečius, kol pagaliau miršta: arba atitenka jaunesnėms, sveikesnėms šalims, arba, įvykus perversmui ar net revoliucijai, įvedama nauja tvarka.

Santvarkos senėjimas

Reikia pasakyti, kad santvarkų senėjimas, skirtingai negu žmonių, nepriklauso nuo metų. Viena santvarka gyvuoja šimtmečius ar net tūkstantmečius ir išlieka jauna, kita jau po kelių dešimtmečių sulinksta...

Štai — JAV. Nežiūrint rimtų negalavimų — nusikalstamumo, rasinių prieštaravimų, korupcijos, — šios šalies nepavadinsi sena, nors dabartinė jos dvipartinė sistema pradėjo jau trečią šimtmetį. Jos ekonomika lanksti, gyventojai darbštūs ir iniciatyvūs. Santvarka ne tik nevaržo jų iniciatyvos, bet visokeriopai skatina.

Japonijoje absoliutinė monarchija, daug šimtmečių kovojusi už visišką šalies izoliaciją nuo išorinio pasaulio, 1868 m. buvo pakeista konstitucine monarchija. Ir nors šis milžiniškas žmonių skruzdėlynas dūsta mažose salelėse, nors šalis neturi jokių gamtos turtų, nors ji buvo įsivėlusi į kelis labai varginančius karus, nors ir ją vargina panašios bėdos, kaip ir JAV, — ji dar pačioje jaunystėje. Šios šalies gajumas, joje slypinti potencija verčia stebėtis daugelį žymiai didesnį patyrimą, geresnes sąlygas turinčias šalis.

Turbūt niekada nepasens Švedija, rimta, darbšti, ori ir labai dalykiška šalis.

Kapitalizmo gyvastingumas

Visi šie pavyzdžiai — iš kapitalistinio pasaulio.

Kapitalizmas — ydinga santvarka. Apie jos ydas prirašyta daugybė tomų įvairiausiomis pasaulio kalbomis. Bet jis turi vieną nepaprastai svarbią savybę — nežiūrint visų trūkumų, visų dėmių, yra nuostabiai gyvybingas.

XX amžius. Kapitalo pasaulio nelaimės: ekonominės krizės, karai, perversmai, revoliucijos ir kitos negandos. Atrodo, jis seniai turėjo būti palaidotas (tą tvirtino Marksas ir Leninas), o jis nemiršta. Pergyvena tas krizes ir vėl atsigauna. Keista — santvarkoje, kurios pagrindas, sovietinių teoretikų žodžiais, yra vienas kito išnaudojimas, gyvenimo lygis nesulaikomai kyla. Ir jis kyla ne tik tiems, kuriems kraunami turtai, bet ir tiems, kurių prakaitu tie turtai kraunami. Aš neimu pavyzdžiu JAV darbininkų: jie visada gyveno geriau už kitų šalių darbininkus, bet palyginkime eilinio Italijos darbininko gyvenimą prieš 30-35 metus ir šiandien. Kaip italų darbo žmonės gyveno tuoj po II pasaulinio karo, vyresnės kartos žmonės žino iš neorealistinių filmų, vienu metu tiesiog užtvindžiusių sovietinį ekraną. Tuo tarpu šiandieninis italo gyvenimas, nežiūrint kaikurių sunkumų, nuo ano skiriasi kaip diena ir naktis.

Komunistinės šalys

Žvilgterėkime į socializmą.

Kubos revoliucijos amžius — 23 metai. Bet Kuba dar ir šiandien negali atsistoti ant savų kojų — ją turi prilaikyti Tarybų Sąjunga. Brandaus amžiaus, tvirtybės vargu ar ji sulauks.

Komunistinę Lenkiją ištiko nevienas infarktas. Šiam mirtinam ligoniui jau nebepadeda jokie vaistai: nei TSRS pagalba, nei Vakarų šalių kreditai.

Sunkiai negaluoja ir Rumunija. Negeresnė padėtis ir Afganistane, Kampučijoje, Vietname, Kinijoje ir kitose šalyse.

O kaip su Sovietų Sąjunga? Ši šalis nesulaikomai sensta, ir jokios priemonės to negailestingo proceso sulaikyti negali. Jos visapusišką senatvę vaizdžiai išreiškia net pats Kremliaus politbiuras, kuris, matyt, neatsitiktinai vadinamas "brangiausia pasaulyje senelių prieglauda". Jame

(Nukelta į 3-čią psl.)

Pasaulio įvykiai

PLO DALINIŲ IŠGABENIMAS IŠ VAKARINIO BEIRUTO TEBĖRA neišspręstas. Arabų Lygos ministeriai, posėdžiavę Saudi Arabijoje, paruošė planą, kurį savo parašu patvirtino ir PLO atstovas F. Kadumis. Karinius PLO dalinius sutiko įsileisti keturios arabų valstybės — Egiptas, Sirija, Irakas ir Jordanija. Egiptas ir Sirija sutinka priimti tik tuos, kurie yra turėję savo bazes jų teritorijose. Irakas priimtų dabartinį režimą remiančius palestiniečius, Jordanija — jos pasus turinčius vyrus, neįsivėlusius į kovas jos žemėje. Lieka apie 1.500 vyrų, priklausančių palestiniečių "Fatah" grupei, kurios nenori nė viena valstybė. Izraelio kariuomenės daliniai jau yra užėmę Beiruto orauostį. Daug žalos vakariniam Beirutui padarė beveik nenutrūkstantys Izraelio aviacijos puolimai, nukreipti į rezidencinius rajonus, kuriuose gyveno užsienio diplomatai. Pažeisti buvo pastatai su Kanados, Šveicarijos, Graikijos ir Jugoslavijos ambasadorių rezidencijom. Kanados ambasadorius T. Arcandas bombardavimo metu buvo išvykęs į rytinį Beirutą. Grįžęs jis rado savo butą bombos sunaikintą. Labiausiai jį sukrėtė kitoje gatvės pusėje bombų visiškai sugriautas didelis namas, kurio griuvėsiuose žuvo apie 80 moterų ir vaikų. Jie buvo Kanados ambasadoriaus T. Arcando kaimynai, dažnai matomi balkonuose. Pažeistas ir Kanados ambasados pastatas, kurio rūsyje yra prisiglaudę 150 moterų ir vaikų, netekusių pastogės. Spaudos konferencijoje T. Arcandas pažėrė priekaištų Izraeliui, kurį visada rėmė, bet kurio veiksmų dabar negali suprasti. T. Arcandas yra vienintelis Vakarų valstybių ambasadorius, pasilikęs vakariniame Beirute. Jis nežada pasitraukti, nes nori informuoti Kanados vyriausybę apie įvykius Libane ir vakariniame Beirute.

Bado streikai

Bado streiką Beirute pradėjo Libano premjero Š. al-Wazzano žmona su šimtu kitų moterų. Jos, gerdamos tik vandenį, žada badauti iki mirties, jeigu Izraelis ir toliau laikys išjungtą elektros srovę, neleis įvežti vaistų. Žaidžiama ir su vandentiekio įjungimu bei išjungimu. Įjungimas nedaug tepadeda, nes vanduo be elektros srovės negali pasiekti butų augštuose pastatuose. Bado streiką Vašingtone, palapinėje prie Baltųjų Rūmų, pradėjo Saudi Arabijos ir Sirijos ambasadorių bei kitų arabų diplomatų žmonos. Jos taip pat reikalauja, kad Izraelis į vakarinį Beirutą įleistų vandenį ir maistą. Jungtinių Tautų saugumo taryba 14:0 balsų santykiu priėmė rezoliuciją, reikalaujančią, kad Izraelis atšauktų vakarinio Beiruto blokadą. JAV atstovė J. Kirkpatrick šį kartą rezoliucijos nesustabdė savo veto teise.

Atleido karininką

Izraelyje plačiai nuskambėjo plk. E. Gevos atleidimas iš kariuomenės. Šis profesinis 32 metų amžiaus karys, vadovavo šarvuočių brigadai, kuri užėmė Tyro miestą ir pirmoji pasiekė Beirutą. Jis paprašė generalinį štabą perkelti jį į kitą postą arba atleisti iš kariuomenės. Pasak jo, Beiruto puolimas bei užėmimas esąs nereikalingas. Jis negalįs būti atsakingas už beprasmiškai žūvančius savo vyrus. Rūpestį jam sudarė ir pro žiūronus matomi vaikai apsuptame, negailestingai naikinamame Beirute. Plk. E. Gevą bandė peršnekėti krašto apsaugos ministeris gen. A. Šaronas ir netgi pats premjeras M. Beginas. Generalinio štabo viršininkas gen. R. Eitanas plk. E. Gevą norėjo perkelti į kitą dalinį, bet premjeras M. Beginas įsakė atleidimą iš kariuomenės.

Viešnia iš Indijos

Premjerė I. Gandhi po 11 metų apsilankė JA Valstybėse. Jungtinių Tautų pastate Niujorke ji atidengė šiai organizacijai padovanotą Indijos saulės dievo Surya statulą, kad jis atneštų šviesos pasaulio diplomatams. Baltuosiuose Rūmuose viešnią iš Indijos priėmė prez. R. Reaganas. Pokalbiuose buvo pasisakyta už Indijos ir JAV santykių pagerinimą. Juos įtempė atominis reaktorius, panaudotas atominės bombos pasigaminimui. JAV vyriausybė buvo sustabdžiusi uranijaus tiekimą tam reaktoriui. Šįkart buvo sutarta, kad uranijų Indija galės gauti iš Prancūzijos, tačiau turės laikytis 1963 m. sutarties, draudžiančios uranijaus panaudojimą atominiams ginklams. Įtampą padidino ir JAV $3 bilijonų vertės ginklai, parūpinti Pakistanui. Spaudos konferencijoje I. Gandhi pareiškė, kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų iš Afganistano, jeigu ginklų tiekimą sukilėliams sustabdytų užsienio valstybės, kurių tarpe yra ir JAV. Šis pareiškimas skambėjo kaip paslauga Maskvai.

Šiame numeryje:

Griūvantis švietimas
Neatidėliotinos lituanistinių mokyklų problemos
Sovietų Sąjungos senatvė
Seni ne tik vadai, bet ir ekonominė sklerozė
Netekom brolių kunigų
Nuskendo a.a. kun. Augustinas ir a.a. kun. Antanas Sabai
"Sutiksite Jėzų Šventojoje Žemėje"
Teologijos studento įspūdžių užbaiga
Kalinami Lietuvos kovotojai
Kalinių laiškai iš sovietinių stovyklų
Svečio iš Amerikos viešnagė
VLIKo pirm. dr. K. Bobelis pas Australijos lietuvius
Kanados Lietuvių Bendruomenė
Nuveikti darbai ir ateities planai
Romanas "Gėlių generacija"
P. Melnikas hipių sąjūdin įjungė ir lietuvius
Renginiai ir žmonės Kalifornijoje
Lietuvių gyvenimas Los Angeles mieste
Lietuvis kunigas – kalėjimų kapelionas
Pasikalbėjimas su kun. dr. V. Skilandžiūnu Otavoje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $17, pusmetinė — $9. Rėmėjo prenumerata $25

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland – Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $17.00 per year, $9.00 per 6 months. Deadline for advertisements —Thursday. Second class mail registration number 0509.

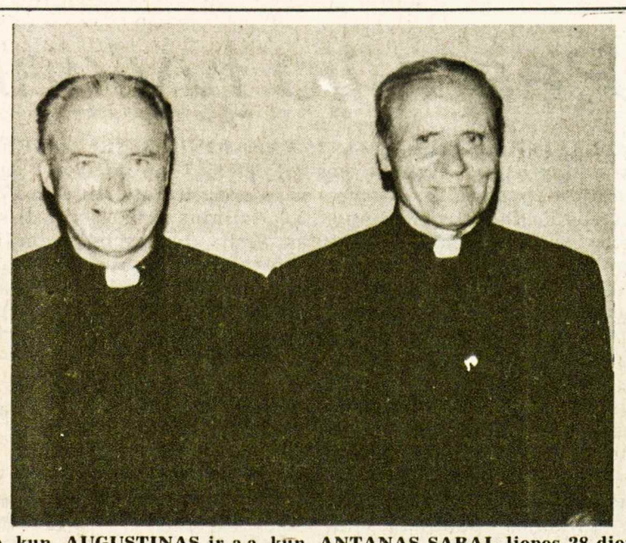

A.a. kun. AUGUSTINAS ir a.a. kun. ANTANAS SABAI, liepos 28 dieną palaidoti Sudburio, Ontario, katalikų kapinėse

Netekom brolių kunigų

Kanados lietuvius ištiko skaudi nelaimė — liepos 25, sekmadienį, Hurono ežere prie Blind River vietovės, Ontario provincijoje į vakarus nuo Sudburio, nuskendo a.a. kun. Antanas Sabas, 75 metų amžiaus, ir a.a. kun. Augustinas Sabas, 68 metų amžiaus. Baigiant ruošti "TŽ" 31 nr., buvo gauta tik trumpa informacija telefonu. Platesnę liepos 27, antradienio, laidoje paskelbė dienraštis "The Toronto Star". Joje rašoma, kad lietuviai broliai kunigai maudėsi apie 3.45 v.p.p. Jų dingimas policijai buvo pranešta 9 v.v. Policijos narai sekančią dieną juos rado nuskendusius 66 metrų nuotolyje nuo kranto, kur vandens gylis buvo 2 metrai. Tapatybę padėjo nustatyti rasti drabužiai, asmeniniai dokumentai. Dienraštis pabrėžia, kad žuvusieji broliai yra lietuviai pabėgėliai, Kanadon atvykę po II D. karo. RED.

Brolių kunigų a.a. Antano ir a.a. Augustino Sabų laidotuvės buvo tikrai iškilios: dalyvavo 2 vyskupai, apie 80 kunigų, visa lietuviškoji Sudburio miesto kolonija ir daug tikinčiųjų iš įvairių Sault Ste. Marie vyskupijos parapijų, kuriose jiedu darbavosi.

A.a. kun. Antano Sabo palaikai liepos 27, antradienį, buvo atgabenti į Sudburio miesto Kristaus Karaliaus parapijos šventovę, kur gyveno velionis ir prie kurios buvo prisiglaudusi lietuviškoji misija. Vakare Rožinį prie jo karsto su vietos lietuviais kalbėjo iš Hamiltono atvykęs kun. Stasys Šileika, SDB. A.a. kun. Augustino Sabo palaikai buvo pašarvoti ten, kur jis pastaruoju metu klebonavo — Blind River miesto Šv. Jokūbo šventovėje. Ten antradienio vakarą prie karsto meldėsi visa jo parapija.

Liepos 28, trečiadienį, 11.30 v.r. už a.a. kun. Augustiną Sabą Mišias parapijos šventovėje koncelebravo Sault Ste. Marie vyskupijos vyskupas Alexander Carter, vyskupas pagalbininkas Bernard F. Pappin ir daugybė tos apylinkės kunigų. Po Mišių a.a. kun. Augustino palaikai buvo pergabenti į Sudburio miestą, prie Kristaus Karaliaus šventovės, kurioje ilsėjosi jo brolio a.a. kun. Antano palaikai. Mišias už a.a. kun. Antaną Sabą 7.30 v.v. vėl koncelebravo abu minėti vyskupai ir apie 80 kunigų, jų tarpe ir šie lietuviai kunigai: Eugenijus Jurgutis, OFM, Laurynas Kemėšis, Stasys Šileika, SDB, Augustinas Simanavičius, OFM, ir Jonas Staškus. Pamaldų metu Šv. Rašto skaitinį lietuviškai atliko kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Komunijos metu giesmes "Tėve mūsų" ir "Iš šios žemelės" lietuviškai giedojo Sudburio lietuvių choras.

Abiejose Mišiose labai gražų pamokslą pasakė vyskupas Alexander Carter, iškeldamas brolių kunigų atsidavimą jų vadovaujamiems žmonėms ir kunigišką uolumą. Jis priminė visiems persekiojamą Lietuvą bei jos tikinčiuosius, pabrėžė, kad turime aiškiais vardais vadinti daromas skriaudas tiek paskiriems asmenims, tiek ir tautoms. Visi turime prisiminti, kad Lietuva nėra tik okupuota, bet pavergta, persekiojama, prispausta ir prievartaujama. Vyskupas pareiškė užuojautą lietuvių kolonijai, netekusiai savų ganytojų, ir galiausiai iškėlė abiejų kunigų širdyse persekiojimo subrandintą krikščionišką meilę, kuria jiedu spindėjo savo ganomiesiems. Ji taipgi tapo tarpusavės brolių meilės pavyzdžiu visiems: buvo tokia stipri, kad sujungė abudu brolius net mirtyje. Jie buvę rasti narų ežero pakrantės dugne tvirtai susikabinę. Kadangi gydytojų buvo nustatyta, jog kun. Antanas vandenyje buvo ištiktas širdies priepuolio, tai išvada esanti aiški: kun. Augustinas šoko gelbėti savo brolio ir gelbėdamas pats nuskendo. Brolis paaukojo savo gyvybė gelbėdamas brolį. Įvesdamas tikinčiuosius į "Tėve mūsų" maldą Mišių metu, vyskupas pabrėžė abiejų brolių meilę lotynų kalbai Mišiose ir pakvietė visus bendrai sugiedoti "Pater noster". Tikrai įspūdingai skambėjo ši malda, giedama 80 kunigų.

Abu karstai nuo Kristaus Karaliaus šventovės buvo palydėti į Sudburio katalikų kapines laidotuvių dalyvių ilga automobilių vilkstine. Kapinėse atsisveikinimo apeigas atliko abu vyskupai. Tada lietuviai, atsisveikindami su savo ganytojais, sugiedojo "Marija, Marija" ir Tautos himną.

Ši dviejų lietuvių kunigų mirtis skaudi ne tiktai Sudburio lietuvių kolonijai, bet ir visiems Kanados lietuviams, nes tiesiog tragiškai mažėja Kanados lietuvių kunigų skaičius. Tik neseniai Windsore palaidojome a.a. kun. Dominyką Lengviną, o štai dabar net du brolius — a.a. kun. Antaną ir a.a. kun. Augustiną Sabus. A.a. kun. Antanas gražiai darbavosi Sudburio lietuvių kolonijoje jau virš 20 metų. Nors ten lietuviškos parapijos nebuvo, tačiau jo vadovaujama lietuviškoji misija iki šios dienos buvo gyvastinga ir stipri. A.a. Augustinas, tiesa, darbavosi nelietuvių tarpe, tačiau ir jis buvo jau susitaręs su vietos vyskupu sekančią vasarą iš savo įsipareigojimų pasiliuosuoti ir būtų atvykęs darbuotis Londono arba Windsoro lietuvių parapijose. Per paskutinį dvidešimtmetį Kanadoje netekome jau dešimties lietuvių kunigų: a.a. kun. Kazimiero Rickaus, a.a. kun. Vinco Rudzinsko, a.a. kun. Juozo Danieliaus, a.a. kun. Jono Bobino, a.a. kun. Benedikto Bagdono, OFM, a.a. kun. Petro Ažubalio, a.a. kun. Izidoriaus Grigaičio, a.a. kun. Dominyko Lengvino, a.a. kun. Antano Sabo ir a.a. Augustino Sabo.

Pašaukimų į kunigus, tiesa, kanadiečiai lietuviai turime: dabar Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje studijuoja klerikai K. Kaknevičius ir E. Putrimas, o Vokietijoje — klerikas A. Valevičius. Tačiau tokių pašaukimų reikia daugiau, kad neliktų Kanados lietuviškos parapijos be kunigų. **J. S.**

"Sutiksite Jėzų Šventojoje Žemėje"

Įspūdžiai pagyvenus devynias dienas dabartinio Izraelio teritorijoje

K. KAKNEVIČIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Kryžiaus keliai

Penktadieniais, 3 v.p.p., maldininkai renkasi į pirmos stacijos vietą. Kryžiaus keliai einami tomis pačiomis gatvelėmis, kur prieš 2000 metų Jėzus ėjo pirmus kryžiaus kelius. Šį penktadienį susirinko kelių tūkstančių maldininkų minia. Vedami dvasiškių, melsdamiesi ir giedodami pajudėjome Jėzaus kančios keliu. Siauromis Jeruzalės gatvelėmis palengva judėjome pirmyn, sustodami prie kiekvienos stacijos. Čia kadaise ėjo krauju pasruvęs Jėzus. Dabar, tai atmindama, eina minia maldininkų melsdamasi į Jėzų, kuris kentėjo už juos.

Gatvelės siauros ir užkimštos. Krautuvininkai įkyriai siūlo užsukti į savo krautuvėles ir pirkti jų prekes. Kaiką ir suvilioja. Kiti abejingai žiūri į praeinančią minią ar visiškai nekreipdami dėmesio šnekučiuojasi tarp savęs.

Maldininkai, apėję Kryžiaus kelius ir pasiekę Kalvarijos viršūnę bei Jėzaus palaidojimo olą, palengva skirstosi.

Šv. Jono Kr. vietovėje

Už septynių kilometrų nuo Jeruzalės yra Ain Karin miestelis. Čia ant kalno stovi graži šventovė. Tai Marijos aplankymo vieta. Po angelo apsireiškimo Marija net iš Nazareto (140 km.) jojo ant asilaičio aplankyti Elzbietos, šv. Jono Krikštytojo motinos. "Tomis dienomis Marija susiruošusi skubiai iškeliavo į Judėjos kalnyno miestą. Ji nuėjo į Zacharijo namus ir pasveikino Elzbietą" (Lk. 1,39-40).

Šventovės apačioje dar yra liekanos šv. Jono Kr. namo, daržo ir šulinio, už kurio šv. Jonas Kr. buvo slepiamas, kai apylinkėje, Erodo įsakymu, buvo žudomi iki dvejų metų amžiaus berniukai.

Vietoje, kur yra gimęs šv. Jonas Krikštytojas, pastatyta šventovė. Apačioje altoriaus išpuošta žvaigždė — tai šv. Jono gimimo vieta. Sienos išpuoštos gražiais paveikslais. Vienas paveikslas vaizduoja Marijos apsilankymą, kitas — kelionę ant asilaičio iš Nazareto. Vienas paveikslas primena žiaurią praeitį: Erodo kareiviai atima iš motinų vaikus ir juos kardais žudo; tame pat paveiksle matyti kaip angelas, saugodamas Mariją ir Jėzų, veda tolyn.

Kelionė į Betlėjų

Betlėjus yra tiktai šeši kilometrai nuo Jeruzalės. Už kelių kilometrų pravažiuojame pranašo Elijo šventovę. Netoliese matosi kalnų virtinė, ir vienas kalnas išsiskiria nuo jų nupjauta viršūne. Ant kalno — griuvėsiai. Tai liekanos buvusio Erodo namo, į kurį ir Trys Karaliai buvo užėję, ieškodami gimusio Išganytojo.

Betlėjuje

Pirmiausia išvažiavome į vietą, kurioje piemenys ganė avis, kai Jėzus gimė. Ši vieta yra už poros kilometrų nuo Betlėjaus. Ant vienos kalvos stovi koplyčia. Tai vieta, kurioje piemenims buvo angelo apreikšta, kad gimė Išganytojas. Iš šios koplyčios, stovint prie altoriaus, labai gerai matyti Betlėjus ir ta vieta, kur gimė Jėzus. Šalia koplyčios yra ola, kurioje piemenys rasdavo ne tik užvėją, bet ir pamainomis miegodavo. Už kelių žingsnių nuo olos yra vieta, kur piemenys pasislėpdavo nuo lietaus, kūrendavo ugnį ir šildydavosi prie jos. Lauželis ir dabar kūrenasi. Jį kursto čia gyveną vienuoliai. Lankytojai eina į pakriaušę, sėdasi ratu apie lauželį, šildosi rankas, daro nuotraukas.

Apylinkė labai kalnuota, kalvos akmenuotos, medžių beveik nematyti. Nėra nei dirbamos žemės. Prieš 2000 metų čia ganėsi avys, dabar taip pat matyti avių kaimenės ir jų piemenys.

Jėzaus gimimo vietoje stovi didelė šventovė su atskiromis koplyčiomis. Mes gauname teisę ir laikome šv. Mišias prakartėlėje, kur Jėzus buvo paguldytas, kai buvo piemenėlių lankomas. Nuo prakartėlės tik už kelių žingsnių yra išpuošta didžiulė žvaigždė ant žemės: Tai tiksli vieta, kur gimė Jėzus. Prakartėlė ir Jėzaus gimimo vieta yra po šventove, tartum oloje.

Grįždami Jeruzalėn, privažiuojame slėnį, kur mums paaiškina, jog šiuo slėniu kartą Jėzus ir mokiniai ėjo per javų lauką. Žydai piktinosi Jėzaus mokiniais, nes jie šeštadienį skynė ir trynė varpas.

Betanijoje

Tai vieta, kur Jėzaus laikais gyveno turtuolis. Jėzus liepė savo mokiniams eiti pas jį ir paprašyti asilaičio kelionei į Jeruzalę. Dabar šioje vietoje yra pastatyta šventovė, ir sienos išpuoštos aną įvykį primenančiais paveikslais. Šventovės viduje padėtas didelis akmuo, ant kurio Jėzus sėdėjo ir ilsėjosi, kai jam buvo pranešta apie Lozoriaus mirtį. Netoliese yra buvęs Lozoriaus namas — dabar koplyčia, kapas.

Jericho miestas

Vos pavažiavus keletą kilometrų nuo Jeruzalės Jericho link, prasideda kalnynas be jokios augmenijos. Kelias anuomet ėjo ta pačia vieta, kaip ir dabar. Jis yra minimas Jėzaus palyginime apie gailestingą samarijietį. Čia matyti gilios daubos tarp kalnų. Ant vieno kalno buvo užeiga, kuri tuo laiku priglausdavo keliautojus.

Kai išlendi iš šių kalnų, atsiveria žaliuojanti lyguma ir medžiais apaugęs miestas. Tai Jerichas.

Netoliese išeina iš kalnų ir kitas kelias, kuriuo kartą Jėzus ėjo ir sutiko du aklus žmones, kurie šaukėsi pagalbos. Jėzus pasigailėjo ir šioje vietoje pagydė juos.

Jericho miestas paskendęs žalumynuose. Ypač gausu sodų ir visokių vaismedžių. Prie pagrindinės gatvės kampo stovi senas didžiulis medis. Tai vieta, kur kadaise, Jėzui praeinant, muitininkas Zachėjus įlipo į medį, kad geriau galėtų pamatyti, nes buvo žemo ūgio.

Antroje miesto pusėje tarp kalvų yra griuvėsiai senojo Jericho miesto tvirtovės. Kai izraelitai atėjo iš tyrų ir perėjo Jordano upę, Jerichas buvo pirmas miestas, kurį jie paėmė. Per septynias dienas laikė apgulę miestą ir su trimitais bei šauksmu sugriovė jo tvirtovę. Nuo šių griuvėsių matyti augštas kalnas ir jo viršūnėje vienuolynas. Šis kalnas savo stačiais kraštais ir augštumu išsiskiria iš kitų apylinkės kalnų. Jo vardas — "Gundymo kalnas".

Mirties jūra

Už kelių kilometrų yra Mirties jūra, kurioje nėra jokių gyvių. Iš tolo atrodo kaip paprasta jūra, bet kai privažiuoji prie kranto, vanduo atrodo labai tamsus ir nešvarus. Pakraščiai ir apylinkės kalnai be jokios augmenijos. Juodi debesys slinko ir dažnai paslėpdavo saulę, sudarydami siaubingą nuotaiką.

Pavažiavus jūros krantais porą kilometrų, matyti augšti kalnai, bet taip pat be jokios augmenijos. Jie pilni olų bei gilių duobių ir atrodo kaip didžiulis korys. Kadangi kalnai be jokios augmenijos, tai niekas juose ir nesilanko. Neperseniausiai per šias vietas keliavo piemuo su savo avimis. Viena jų įpuolė į gilią olą. Piemuo nuėjo jos gelbėti ir toje oloje atrado puodą su senais raštais. Tuomet pradėta rengti ekspedicijas į šiuos kalnus, kurių olose rasta istorinių užrašų, patvirtinančių Šv. Rašte minimus įvykius. Dabar čia turistų vieta. Lankymas šių olų, kurių yra tūkstančiai, ir jieškojimas senienų yra turistų užsiėmimas.

Pakeliui į Nazaretą

Važiuojant iš Jeruzalės į Nazaretą, reikia keliauti labai senu keliu, kuriuo nekartą ėjo Jėzus, Marija, Juozapas ir Jėzaus mokiniai. Pagal Šv. Raštą, šiuo keliu važiuodami už 30 kilometrų nuo Jeruzalės, randame vietovę Bira. Joje Marija ir Juozapas pasigedo Jėzaus ir grįžo atgal į Jeruzalę jo jieškoti ir surado šventykloje.

Vis toliau važiuojant šiuo keliu, kalnai didėja, daubos gilėja. Kelias labai vingiuotas ir sukasi slėniais apie kalnus. Privažiuojame augštus kalnus ir gilius tarpeklius. Šitoje vietoje gauname paaiškinimą, jog senovėje čia buvusi plėšikų karalystė. Šioje vietoje apiplėšdavo keleivius, net ir saugomus karavanus.

Sekanti sustojimo vieta — Nebliumo miestas. Vieta garsi dėl ten esamo kapo Juozapo iš Egipto ir taip pat iš Kristaus laikų — Jokūbo šulinys. Dabar čia yra griuvėsiai ir statyti nebaigta šventovė. Nusileidęs žemyn laiptais, atsiduri prie labai gilaus šulinio, iš kurio Jėzus gėrė. Mes taipogi atsigėrėm šio vandens ir važiavome lankyti tolimesnių Šv. Rašto vietų.

Už kelių kilometrų nuo Jokūbo šulinio yra kalva su Erodo vasarnamio griuvėsiais. Tai Sabastia vietovė. Čia buvo nukirsta šv. Jono galva. "Jis tuoj pat pasiuntė budelį ir įsakė jam atnešti Jono galvą" (Mk 6,27). Šv. Jono kaltė: jis išdrįso pasakyti teisybę brutaliam valdovui.

Pasiekiame Jenin miestelį. Šioje vietoje Jėzus pagydė dešimt raupsuotų ir tik vienas grįžo padėkoti už išgydymą.

Mylimam broliui

A†A
ALFONSUI LINGIUI

mirus Lietuvoje,

seserį J. KAIRIENĘ su šeima Toronte ir šeimą bei artimuosius Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame gilaus liūdesio valandose —

S. A. Vinskai
K. B. Žutautai

A†A
ALDONAI YČIENEI

iškeliavus į amžinybę,

nuoširdžiai užjaučiame skausmo valandoje dr. JONĄ YČĄ, šeimą ir kitus gimines —

Valerija Anysienė
Elzė Jankutė
Marija Šenferienė
Julius ir Gražina
Slavėnai

A†A
Dr. BRONIUI ZNOTINUI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžią užuojautą reiškiame žmonai BIRUTEI, dukrai NORAI, sūnui ARVYDUI ir visiems giminėms —

Č. J. Kurai — *L. O. Rimkai*
S. V. Aušrotai — *P. N. Nielsen*
E. S. Čepai — *J. V. Jasinevičiai*
D. Zulonienė — *V. F. Urbonai*
P. A. Žuliai — *V. H. Gumauskai*
V. B. Vidugiriai

A†A
Dr. BRONIUI ZNOTINUI

mirus,

jo žmonai BIRUTEI, dukteriai NORAI, sūnui ARVYDUI reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Vanda ir Augustas Bartininkaičiai
Birutė Bernatt ir sūnus Antanas
Marija Žemaitienė

A†A
ALDONAI
ŠARŪNIENEI-YČIENEI

mirus,

jos vyrą dr. JONĄ YČĄ, dukrą DANUTĘ, sūnus – PAULIŲ ir MARIŲ bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame gilaus skausmo valandoje –

E. Ulickienė
L. Novogrodskienė
J. R. Novogrodskiai

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Mohawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbiamosios mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kalinami Lietuvos kovotojai

Ištraukos iš kalinių laiškų, išspausdintų "LKB Kronikos" 53-čiame numeryje

Iš **Vytauto Skuodžio** laiško, rašyto 1982 m. vasario mėn. pradžioje.

"... Jau greitai metai, kai esu čia (V. Skuodis lageryje nuo 1981 vasario 9 d. — Red.). Per televiziją nežiūrėjau net šventinių laidų, visai ne todėl, kad būčiau prieš ją nusistatęs. Tačiau vis "nėra laiko", esu labai godus skaitymui. Be to, visada labai troškau būti su savo mintimis, stengiantis kiekvieną minutę sunaudoti prasmingai, o nuo tos pasyvios informacijos seniai jaučiuosi pavargęs ir esu abejingas tokiai kultūros rūšiai, kuri išblaško, o po to pasidaro kažkaip tuščia dvasioje.

Nereikia norėti, kad laikas greičiau lėktų. Jis ir taip perdaug greitai bėga. Jeigu gyvenimas prasmingas ir turiningas, nors savo dvasioje jį reikia gyventi kiek galima ilgiau.

... Kažkur, čia būdamas, perskaičiau, kad pasaulyje grožį, dorą ir teisybę įvykdo Amžinoji Tiesa, kurią tikintieji vadina Dievu.

Aš esu tikrai laimingas.

Nuoširdžiai dėkoju visiems man rašantiems. Visiems, visiems, visiems už sveikinimus ir linkėjimus nuoširdus ačiū. Pasveikinkite visus mane prisimenančius ir perduokite mano nuoširdžiausius linkėjimus. Tegul Dievo palaima lydi jus visus ir lai visų jūsų širdis pripildo dieviškosiomis malonėmis."

P.S. Iš V. Skuodžio tris mėnesius niekas negavo laiškų. Pagaliau gegužės pabaigoje pro cenzūrą prasmuko keli trumpi atvirlaiškiai ir laiškas. — Red. past.

*

Viktoras Petkus rašo, kad iš jam siųstų 9 laiškų jį pasiekė tik 2. Jo paties laiškai, rašyti sausio 6 d. ir vasario 10 d., taip pat konfiskuoti.

*

Iš **Anastazo Januliо** laiško, rašyto 1982 m. sausio 17 d.

"... Ačiū Dievui, esu sveikas ir linksmas. Sveikas dėl to, kad esu linksmas ir linksmas dėl to, kad esu sveikas. Pradėjau antrą pusę bausmės. Iš to sekančios lengvatos — sąlyginės. Vienintelė teisėta lengvata — vienas 5 kg. siuntinys per metus. Gandas, kad, atlikus pusę bausmės, leidžia rašyti per mėnesį ne du, o daugiau laiškų — neteisingas. Yra numatytos kaikurios lengvatos, vadinamos "paskatinamomis", bet jos taikomos tik tiems, kuriuos administracija laiko einančiais pasitaisymo keliu. Gali būti pavyzdingiausias, režimui nenusikalsti nė per "nago juodymą", o visdėlto "nepasitaisęs". O kas vadinama pasitaisymu, abi pusės sprendžia skirtingai. Užuot gavus lengvatų, galima prarasti ir tai, kas visiems yra bendra".

*

Iš **Povilo Pečeliūno** laiško, rašyto 1982 m. balandžio 9 d.

"Šiandien balandžio 9 d. — Didysis Penktadienis. Juo ir pradedu rašyti laišką, galvodamas, kad jį baigsiu jau per Velykas, nes D. Penktadienis yra tiktai preliudija. Jis tikrą prasmę įgyja Prisikėlimu. Tiktai per Rezurekciją nuskambėjęs džiaugsmingas Aleliuja mums tikroj šviesoj parodo D. Penktadienio kančios vertę. Ten, kur Prisikėlimas, kur Atgimimas, kančia yra ta uola, ant kurios galima statyti drąsiai sau namus, nebijant uraganų. Tai tokios mintys valdo mane Didįjį Penktadienį..."

*

1982 m. balandžio 28 d. **Mečislovas Jurevičius** (kalinamas Čeliabinsko srt.) buvo iškviestas pas lagerio politruką, kuris parodė laišką iš JAV — atviruką atidavė, o voką su adresu pasiliko. Parodė kitą laišką, iš kurio pasisavino tris religinius paveiksliukus ir liepė parašyti giminaičiams į Lietuvą, kad religinių paveiksliukų nesiųstų.

*

Iš **Juliaus Sasnausko** laiško, rašyto 1981 m. gruodžio 11 d.

"... Šiandien dveji metai, kai Jūs mane išleidote į tolimą ir ilgą kelionę, į nežinomus pasviečius; šiandien noriu ir sugrįžti — bent mintimis. Benamiui klajūnui ilgesys nutiesia kelią į namus, ir jam šilta, gera prie savo svajonių laužo... Todėl netiesa, kad mums viską atėmė — iš ten mes išsinešėme kažką daugiau, negu tilpo rankose, ir ko neįmanoma atimti kartu su laisve. Paskui daug kartų aš vis prisimindavau tą gruodžio dieną, paskutinę jūsų tarpe, paskutinę mūsų senuosiuose nameliuose, paskutinę... paskutinę... Bet keista: ji visuomet kalbėdavo apie sugrįžimą. Lyg nematomas požeminis šaltinis sugrįžimo viltis maitino netgi tada, kai viskas rodės neatšaukiamai prarasta. O dar daugiau ji užpildo dabartinį gyvenimą. Tik jos dėka šis kraštas nė vienai dienai, nė vienai valandai netaps savas. Ji ir šį vėjuotą vakarą pražysta sniego sūkuriuose pačiais skaisčiausiais žiedais. Ir mes tikrai sugrįšime! Dievas surinks po pasaulį iškly-dusius savo vaikus ir parves į pažadėtą žemę, į Lietuvą, kad vėl būtume kartu su savaisiais. Ta viltis kiekvienam tepalengvina laukimą.

... Štai ir mūsų brangios Kalėdos, tas šviesus pragiedrulėlis kasdieniuose darbuose — rūpesčiuose. Tą vakarą su jumis prie Kūčių stalo būsiu ir aš. Sibiro pūgos neužpustys man kelio į namus, ir stebuklinga Kalėdų žvaigždė, kuri kitados tris išminčius iš Rytų atvedė į Betlėjų, tą vakarą namo parves visus, kurie svajos ir ilgėsis. Todėl nė valandėlei nenusiminkite. Ir Kalėdos pačiu geriausiu būdu teateina į Jūsų pastogę!

P.S. Dabar beveik visi Juliui Sasnauskui rašomi laiškai, o taip pat ir jo laiškai, rašomi į Lietuvą, yra čekistų konfiskuojami.

Australijos LB krašto valdyba su viešnia iš Kanados, koncertavusia Sydnėjuje, Adelaidėje ir Melburne. Pirmoj eilėj iš kairės: pirm. ALBINAS POCIUS, torontietė sol. SLAVA ŽIEMELYTĖ, vicepirm. ir kultūrinių reikalų vadovas JONAS TAMOŠIŪNAS; antroj eilėj: sekr. IRENA TAMOŠAITIENĖ, švietimo reikalų vadovas POVILAS BALTUTIS, Jaunimo Sąjungos atstovė BIRUTĖ PRIŠMUTAITĖ

Pranešimas iš Australijos

Svečio iš Amerikos viešnagė

VLIKo pirmininko dr. K. Bobelio kelionė ir pranešimai

J. RIMKUS

Pasaulio užkampyje užkišti Australijos lietuviai visuomet išsiilgę laukia svečių iš užjūrių. Nuo to laiko, kai velionis J. Bačiūnas mus čia "atrado", tiesa, turėjome nemaža mus aplankiusių eilinių tautiečių, o taip pat iškilių menininkų, meninių vienetų ir visuomenės veikėjų, bet vistiek buvome gerokai nustebinti, kai sužinojome, kad netrukus čia lankysis VLIKo pirmininkas dr. K. Bobelis su žmona.

Per eilę metų sekėme spaudoje mūsų vadovaujančių veiksnių Amerikoj veiklą, o taip pat ir jų tarpusavį trynimasį, kurio priežasčių kaip ir nesuvokėme, nes tai buvo informacija iš "antrinių" šaltinių. Todėl džiaugėmės gavę progą iš paties VLIKo pirmininko išgirsti ne tik apie jo veiklą, bet ir apie ten vykstančius nesklandumus.

Dr. K. Bobelis pirmiausia aplankė adelaidiškius. Juos aerodrome sutiko kun. A. Spurgis, ALB vietos apylinkės pirm. Č. Zamoiskis, J. Lapšys ir J. Stepanas. Svečiai buvo apgyvendinti Lietuvių Katalikų Centre. Tuo metu kaip tik vyko sibirinių trėmimų minėjimas. Iškilmingame minėjimo akte miesto rotušės salėje, kur buvo susirinkę per 1000 žmonių, po pagrindinio kalbėtojo A. Taškūno, taip pat kalbėjo ir dr. Bobelis.

Sekančią dieną Adelaidės Lietuvių Namuose buvo sukviestas Bendruomenės susirinkimas, kuriame dr. Bobelis padarė platų pranešimą apie VLIKo nuveiktus darbus ir ateities planus. Pilnutėlė salė atsilankiusiųjų pranešimą išklausė su dideliu susidomėjimu. Per 30 metų šiame krašte mes sėkmingai renkame Tautos Fondui aukas, kuriomis finansuojama VLIKo veikla, o pats VLIKas taip ir buvo nepasiekiamas. Todėl suprantamas tautiečių susidomėjimas išgirsti iš pirmųjų lūpų — iš paties VLIKo pirmininko, ką ir kaip ši svarbi institucija veikia.

Iš tiesų pirmininkas neatidengė nieko naujo, ko nebūtumėm girdėję ar skaitę spaudoje. Išklausius pranešimo, susidarė įspūdis, kad VLIKas padarė viską, kas esamose aplinkybėse buvo įmanoma padaryti. Laisvasis pasaulis, besirūpindamas savom problemom, mažai kreipia dėmesio į pavergtųjų tautų dejones ir pasitenkina mums radę vien tuščių paguodos žodžių. Kaip mums visiems, taip pat ir VLIKui bei kitiem laisvinimo veiksniams belieka daryti žygius, kad pasaulis mūsų pavergtos tautos neužmirštų, kol tarptautinė politinė konjunktūra nepasidarys mums palankesnė. Pačiame VLIKe darbo atmosfera yra gera. Galvojama įsigyti namus. Tai būtų saugus ir pelną nešantis investavimas. Visas keliones VLIKo reikalais, įskaitant ir šią kelionę į Australiją, pirmininkas apmokąs iš savo kišenės.

Baigęs pranešimą, pirmininkas kreipėsi į klausytojus, prašydamas pateikti paklausimus. Iš karto pasipylė virtinė klausimų. Tai rodė, kad visų kraštų lietuviai mūsų vadovaujančių veiksnių darbais domisi. Tarp kitų pirmininkas buvo užklaustas, kokie principiniai skirtumai VLIKo ir PLB veikloje, kad šios dvi institucijos per eilę metų nesuranda bendros kalbos ir negali sutartinai dirbti. Ši padėtis negatyviai veikia išeivijos lietuvių visuomenę, kuri sudeda stambias piniginės aukas. Deja, pirmininkas į šį klausimą iš esmės neatsakė ir esminių skirtumų nenurodė. Buvo pateikta keletas epizodų, kurie iš dalies pailiustruoja pažiūrų išsiskyrimą, bet ne pačios problemos esmę. Pvz. buvo pareikšta, kad vieno PLB valdybos nario duktė buvo nuvykusi į Lietuvą bolševikinės "Tėviškės" draugijos kvietimu. Tai esą nedovanotina augštą visuomeninį postą užimančiam asmeniui. Esą ir daugiau įvairių priežasčių, kurios neleidžia susitarti, bet jų pirmininkas nesiryžo suminėti. Pirmininkas apgailestavo PLB valdybos laikyseną VLIKo atžvilgiu. PLB valdyba su VLIKu nesiskaitanti ir jį ignoruojanti. Norint surasti šios nesantaikos kaltininkus, pirmininkas sutiktų eiti į viešus debatus su PLB pirmininku. Tuomet visuomenė pamatytų kuri pusė yra neteisi.

Išklausius pranešimo, nevienas klausytojas pagalvojo, kad augštuose sluogsniuose ne tiek yra esminių skirtumų, kiek greičiausia smulkių asmeninių ambicijų, kurios kaikurių asmenų laikomos svarbesnėmis, negu sutartinės pastangos iškovoti tautai laisvę.

VLIKo pažiūra, kad PLB pagrindinis uždavinys išlaikyti išeivijoje lietuvybę ir puoselėti tautinę kultūrą, yra nerealus. Šiai pažiūrai patvirtinti pavyzdžių netektų toli jieškoti. Jei Australijos lietuviai būtų vien rūpinęsi, kaip savo vaikučius išmokyti gražiai lietuviškai čiauškėti, ir vien šokę Lenciūgelį, tai ir šiandieną darbiečių vyriausybės Baltijos kraštų pripažinimas sovietams būtų tebegaliojantis. nes VLIKo rankos anuo metu Australijos nebūtų pasiekusios. Kad pripažinimas liberalų vyriausybės buvo atšauktas, tai nuopelnas Australijos lietuvių ir kitų baltiečių bendruomenių.

Jau pats faktas, kad Lietuvių Bendruomenė sudeda visas lėšas VLIKo veiklai, šią instituciją įpareigoja su Bendruomene, o tuo pačiu ir su PLB valdyba glaudžiai bendradarbiauti bei surasti būdus kuo našiau drauge dirbti. Norisi tikėti, kad abiem pusėm parodžius geros valios, atsiradę skirtumai nesunkiai bus pašalinti. Kai tautai gresia mirtinas pavojus, jos likimu sielotis visų mūsų ne tik teisė, bet ir pareiga. Šioje srityje niekas negali kėsintis į monopolines teises. Turėtume tik džiaugtis, kad Bendruomenė pajėgia ne tik rūpintis išeivijos tautiniu išlikimu, bet rodo intereso ir randa energijos gana efektingai reikštis ir politinėje veikloje.

Buvo iškeltas klausimas, ar VLIKas ir ateityje remsis politinėm partijom, kurių dalis jau seniai nebeegzistuoja. Į VLIKą ateina tokių buvusių partijų atstovai, kurie net negali pateikti partijos įgaliojimų. Dėl tos priežasties VLIKas nėra saugus nuo infiltracijos. Primininkas pareiškė, kad VLIKo struktūra kol kas liksianti tokia pati.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLB krašto tarybos suvažiavimas įvyks š.m. rugsėjo 25-26 d.d. Toronto Lietuvių Namuose ir paminės 30 metų veiklos sukaktį. Visi krašto tarybos nariai bei apylinkių pirmininkai prašomi iš anksto ruoštis. Krašto tarybos nariai, kurie esate pakeitę savo gyvenamą vietą — adresą po išrinkimo į krašto tarybą, malonėkite atsiųsti savo naują adresą krašto valdybos sekretoriui J. Pleiniui, 84 Balsam Ave. S., Hamilton, Ont., L8M 3B3, kad jums siunčiama krašto tarybos suvažiavimo informacija laiku pasiektų.

KLB kultūros komisija planuoja pasiųsti meninių vienetų į Vakarų Kanados apylinkes. Tuo reikalu ji yra išsiuntusi laiškus ir prašo konkrečiai pasisakyti, kokių meninių jėgų jie pageidautų. Taip pat KLB kultūros komisija yra numačiusi surengti poeto Maironio, lietuvių tautos atgimimo dainiaus, dvigubos sukakties paminėjimą, būtent 120 metų nuo jo gimimo ir 50 metų nuo jo mirties. Šis minėjimas įvyks KLB krašto tarybos suvažiavimo pabaigoje, rugsėjo 26, sekmadienį, Toronto Lietuvių Namuose.

Didžiosios spaudos informavimo seminaras įvyko š.m. gegužės 30 d. Toronto Lietuvių Namuose. Jį surengė krašto valdybos visuomeninių reikalų komisija. Seminarui vadovavo LKB krašto valdybos pirm. J. Kuraitė. Dalyvavo Lietuvių Informacijos Centro vedėjas kun. K. Pugevičius ir Gintė Damušytė iš Niujorko.

Kanados LB krašto valdyba, susitarusi su latviais ir estais, X-tojo Baltiečių Vakaro proga Kanados parlamente pagamino specialų sukakties medalį iš bronzos (paauksuotas). Vienoje pusėje yra parlamento rūmai su įrašu "The 10th Baltic Evening", o kitoje pusėje: "The Baltic Federation in Canada" su Lietuvos, Latvijos ir Estijos herbais. Šis medalis buvo įteiktas dalyvavusiam baltiečių vakare ir pasakiusiam pagrindinę kalbą Kanados gubernatoriui Ed. Schreyeriui ir visiems dalyvavusiems senatoriams bei parlamentarams.

Sibirinių trėmimų minėjimo reikalais visuomeninių reikalų komisija buvo išsiuntusi medžiagos visoms apylinkėms ir ragino juos paminėti. Minėjimai įvyko beveik visose apylinkėse. Pats didžiausias ir įspūdingiausias buvo Toronte anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje, kur dalyvavo apie 2.000 žmonių. Pagrindinis kalbėtojas buvo Kanados parlamento narys Michael Wilson. Šį minėjimą surengė estai, latviai ir lietuviai. Minėjimo rengimu iš lietuvių pusės rūpinosi krašto valdyba su pirm. J. Kuraite, kuri šiais metais vadovauja Kanados Baltiečių Federacijai.

Visuomeninių reikalų komisija, vadovaujama J. V. Danio iš Otavos, išvystė gan plačią veiklą kanadiečių tarpe, ypač spaudos — knygų platinime. Išdalinta didesniais kiekiais: "The Violations of Human Rights", "LKB Kronikos" anglų k. I tomas ir visa eilė kitų knygų apie Lietuvą senatoriams ir parlamento atstovams. Taip pat visuomeninių reikalų komisijos pirm. J.V. Danys kartu su latviais, estais ir ukrainiečiais reagavo į išleistą pasaulio kalbų žemėlapį, kuriame visoje Sovietų Sąjungoje pažymėta tik viena rusų kalba. Europos pavergtų tautų komitetas išvystė didelę šiuo reikalu akciją. Buvo priimta delegacija pas atitinkamus pareigūnus, kurie pažadėjo atitaisyti šią klaidą — išleisti papildomus pataisymus.

Kanados lietuvių jaunimas gan plačiai reiškiasi lietuviškoje veikloje. Balandžio 3 d. Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga suruošė jaunimo vakarone "Keliaujame į kongresą". Buvo pasidalinta mintimis apie buvusius kongresus ir apžvelgtas V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Dalyvavo 25 asmenys, kurių 10 pareiškė norą būti kongreso atstovais. Šis pokalbis praėjo draugiškoje nuotaikoje. Valdyba žada rengti ir ateityje tokias vakarones. Gegužės 7 d. KLJ Sąjunga kartu su latvių ir estų jaunimu surengė "mini demonstraciją" Molotovo-Ribbentropo sutarties pasmerkimo klausimu prie Vokietijos konsulato. Dalyvavo tiktai keturios merginos, apsirengusios tautiniais drabužiais. Demonstrantės turėjo didelį rėmą, ant kurio buvo pririštas kaspinas, vaizduojantis didelę dovaną. Ant kortelės buvo parašyta: "To Russia with love from Germany — Estonia, Latvia, Lithuania". Teko demonstrantėms pasikalbėti su konsulato atstove šiuo klausimu. Ji žadėjo perduoti mūsų prašymą konsului, bet iki šios dienos nieko negirdėjo. Demonstracija buvo labai sėkminga, nors tik keturi asmenys dalyvavo. Ši demonstracija buvo rodyta per CTV ir CBC televizijos kanalus po porą kartų ir taip pat plačiai aprašyta "The Globe and Mail" dienraštyje.

Gegužės 29 d. KLJ Sąjunga kartu su latvių jaunimo sąjunga ir estų jaunimu suruošė Baltiečių Jaunimo Dieną. Vyko įvairios diskusijos ir simpoziumas įvairiomis temomis. Kun. K. Pugevičius ir Gintė Damušytė apibūdino pogrindžio veiklą Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje. Taip pat jie jaunimui papasakojo apie dabartinį žmonių kaltinimą už karo meto nusižengimus. Vakare jaunimas bendrai pasišoko.

Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga yra dėkinga KLB krašto valdybai už pakvietimą kun. K. Pugevičiaus ir G. Damušytės, bei sudarymą jaunimui progos susipažinti su politiniais klausimais ir pasisakyti iškeltais klausimais..

Dabar KLJ Sąjunga ruošiasi Vakarų Kanados stovyklai, kuri įvyks Alix, Alberta, rugpjūčio 15-21 d.d. Visas lietuviškas jaunimas kviečiamas dalyvauti stovykloje.

Laima Beržinytė išvyko porai mėnesių į Australiją padirbėti su lietuvišku Australijos jaunimu, pasiruošti jaunimo kongresui, kuris įvyks 1983 m. liepos mėn. Šiaurės Amerikoje. **J.P.**

Sovietų Sąjungos senatvė

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vargu ar rasime bent vieną jaunesnį, kaip 60-ties. O ir pats jų vadovas Leonidas Brežnevas toks senelis, kad į jį pažiūrėjus gaila darosi...

Tarybų Sąjungos senėjimą apsprendžia ne išoriniai veiksniai, ne imperialistų intrigos, ne blogos oro sąlygos, o tik jos pačios ekonomikos sklerozė, plačiųjų masių iniciatyvos impotencija, biurokratizmo auglys, dogmatizmo dusulys, korupcijos radikulitas ir dar daug daug kitokių negandų. Kitaip ir negalėjo būti. Šis vaikas gimė jau ligotas, ir ligos niekada jo neapleido. Pasakykite, ar per visą Tarybų Sąjungos 60-metį buvo bent vieni sėkmingi metai, kuriuos geru žodžiu paminėtų eilinis, ne nomenklatūrinis pilietis? Tokių metų dar nebuvo ir būkite tikri, kol gyvuos ši gyva pūvanti valstybė, nebus!

Sakoma, kad, žmogui senstant, apleidžia jį visos ydos, išskyrus godumą.

Tarybų Sąjunga, valdydama milžiniškus žemės plotus ir tik vakarinę jų dalį teįsisavinusi, siekia dar labiau padidinti savo teritoriją. Tik prieš II pasaulinį karą ji prisijungė dalį Suomijos, o prasidėjus karui — Vakarų Ukrainą, Vakarų Baltarusiją, Besarabiją ir Pabaltijį; po karo — Rytprūsius, Pietų Sachaliną ir Kurilų salas. Šios susenusios šalies gobšumui ribų nėra: kad galėtų ji visą Europą, visą pasaulį pasiglemžtų!

Dauguma naujovių, kurias atnešė sovietų valdžia, nepasiteisino. Nepateisino savęs žemės ūkyje kolektyvizacija, socialistinis lenktyniavimas — pramonėje, moralinis skatinimas — vietoj materialinio, komunistinis jaunimo auklėjimas, privatinio sektoriaus mažinimas didinant visuomeninį ir t.t. Keista, bet iš visų bėdų gelbsti ne kas kita, o tik kapitalizmo apraiškos: kolektyvizacijos nualintą žemės ūkį stengiamasi pakelti, stiprinant privatųjį žemės ūkio sektorių: soclenktyniavimo nusmukdytą pramonės efektyvumą kelia tik materialinis skatinimas ir pelno, kaip svarbiausio įmonių veiklos rodiklio, iškėlimas į pirmąjį planą ir t.t. Tik komunistinio jaunimo auklėjimo nėra kuo pakeisti — juk nepradėsi komunistinėje šalyje skleisti krikščioniškosios moralės principų.

O gal pasukti į kapitalistinį vystymosi kelią? Bet tada būtų jau nebe sovietų valdžia, ir prie jos vairo stotų jaunesni, energingesni, lankstesni žmonės. Bet šito sklerotiški Kremliaus dogmatikai niekada neleis.

Tad sovietiniai vadovai, kaip tas pasakos herojus, stovi kryžkelėje. Eisi pirmuoju keliu — tęsi dabartinę liniją — smuksi, merdėsi, eisi į savižudybę. Antrasis kelias — karas. Pralaimėsi karą — ištiks pirmojo kelio likimas. Bet, jei laimėsi?!

Karo galimybė

Sako, žvėris būna pavojingiausias prieš galą. Galime būti tikri — Kremliaus senelių ranka nesudrebės spausdama mygtuką, kuris pradės patį baisiausią, o gal net ir paskutinį žmonijos istorijoje karą. Apie tokią perspektyvą pagalvojus, darosi labai liūdna...

Bet prarasti optimizmo negalima. Pirma, tas baisusis ginklas — ne tik Kremliaus rankose. Kaip liaudis sako: kuo šersi, tuo atgal gausi. Antra, senatvė palietė ne tik liaudies ūkį, bet ir Tarybų Sąjungos ginkluotąsias pajėgas. Palyginus su Vakarų armijomis, biurokratizmo ir netvarkos čia kur kas daugiau. Niekam nepaslaptis kad sovietinė karo technika gerokai menkesnė už vakarietiškąją savo taiklumu, manevringumu ir svarbiausia — patikimumu. Šie senatvės simptomai karo atveju gali būti lemiamas veiksnys, dėl kurio pergalės svarstyklių lėkštelė gali pakrypti ne Kremliaus pusėn...

Taigi, Tarybų Sąjungos — mūsų pavergėjos senėjimo nesustabdys jokie vaistai: nei ekonominės reformos (žinoma, socialistinių dogmų rėmuose!), nei karas. Finalas aiškus visiems.

Doro lietuvio ausiai nebus gražesnės muzikos, kaip plaktuko dūžiai, užkalant karstą šios kraugeriškos senės, įkūnijusios didžiausią XX amžiaus blogį!

(Antraštės — "TŽ" redakcijos).

Laisvę atgavusi NIJOLĖ SADŪNAITĖ 1982 m. Vilniuje

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

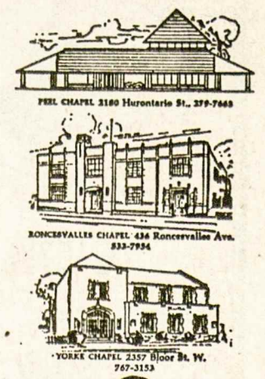

A†A

mielam bičiuliui

ČESLOVUI MICKEVIČIUI

mirus,

jo žmoną LAURĄ, sūnų RAIMUNDĄ, dukrą VIDĄ su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Vladas ir Antanina Keršiai
Antanas ir Violeta Svirpliai

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VESTUVINIS ALUS

Biržai yra pagarsėję savo aludariais bei alumi, o nuo jų neatsilieka ir Pasvalys. Tai liudija Justino Vasiliausko ir Augustino Mačiulio pranešimas iš teismo salės "Balta puta alaus" vilniškės "Komjaunimo Tiesos" 131 nr. Jame aprašomos Lidos Plūčaitės vestuvės Pasvalio rajono Girsūdų kaime: "Iš kartos į kartą perduodamos alaus gamybos paslaptys, nors tikrų aludarių kaimuos lieka vis mažiau. Šiose vestuvėse svečiams alus putojo, kėlė nuotaiką, atrišo liežuvius . . ." Jaunosios brolis Jonas Plūčas su nepilnamečiais savo bičiuliais Kęstučiu Linkevičium, Algirdu ir Valdemaru Pečiuliais, prisivaišinusiais naminiu alumi, nuėjo į šokius Girsūdų kaimo parke. Grįždami namo, jie sutiko Rimantą Grigaliūną, kurį J. Plūčas pakvietė išgerti sesers vestuvių proga. R. Grigaliūnas paprašė praeinantį žmogų cigarečių. Kai pastarasis tik pasišaipė iš perjauno rūkoriaus, smūgis į veidą jį paguldė griovyje. Antrą valandą nakties, J. Plūčui su A. Pečiuliu atnešus vestuvinio alaus, jaunuolių penketukas pradėjo "alaus balių" ant netoliese sukrautų gelžbetonio plokščių. Tada vėl pasirodė tas pats nepažįstamas žmogus, sukėlęs pakartoninį R. Grigaliūno įtūžimą: "...jis trenkė vyriškiui kumščiu į veidą. Tas smūgis buvo lyg signalas ir kitiems nelikti nuošaliai. Alus mušė į galvas . . . Vyriškis buvo apibertas smūgių kruša į visą k ū n ą — kumščiais kojomis . . . (Vėliau teismo medikai suskaičiavo apie trylika smūgių). Po to R. Grigaliūnas, paėmęs už pažastų ir pertempęs per gyvatvorę, paguldė kūną. V. Pečiulis iškraustė nepažįstamojo kišenes ir pasisavino keliasdešimt rublių . . ." Sekantį rytą buvo rastas vyriškio lavonas prie Girsūdų kultūros namų. Milicija suėmė naminį alų pamėgusį paauglių penketuką, nė nebandžiusį slėpti šio nusikaltimo nuo savo draugų. Teismas R. Grigaliūnui paskyrė 14 metų laisvės atėmimo, pridėdamas dar vienerius metus už anksčiau atliktą vagystę. K. Linkevičiui ir A. Pečiuliui teko po aštuonerius m e t u s, A. Plūčui — penkeri, V. Pečiuliui — dvejі metai laisvės atėmimo. Visi, išskyrus V. Pečiulį, bausmę turės atlikti sustiprinto režimo pataisos darbų kolonijoje.

KRAUJO DAVĖJAI

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus centro komiteto pirm. Danutė Grybauskienė "Tiesos" 134 nr. skaitytojus supažindina su neapmokamais kraujo davėjais, kuriuos ji vadina donorais: "Daugiausia donorų mūsų respublikoje gyvena Alytaus mieste ir rajone, Joniškio, Šilutės, Ukmergės, Tauragės, Mažeikių, Akmenės, Biržų rajonuose, Panevėžio, Kauno, Vilniaus, Druskininkų, Šiaulių ir Kapsuko miestuose . . ." Daugiau kaip 100 kartų kraujo yra davusi Alytuje gyvenanti Jekaterina Daškevičienė. Nuo jos netoli teatsilieka ir Alytaus gelžbetonio gamyklos kranininkas Juozas Bankiesa. Kraujo aukomis pasižymi grupė Alytaus šaldytuvų gamyklos darbuotojų: M. Rutkauskaitė savo kraujo davė 54 kartus, A. Filonovienė — 53, S. Česnavičius — 51, A. Romanova — 33. Neapmokamas kraujo rinkimas Lietuvoje buvo pradėtas 1957 m. Tada kraujo davė beveik šimtas žmonių. Pasak D. Grybauskienės, dabar tokių kilnių žmonių Lietuvoje jau yra šimtai tūkstančių. Kraujo davimą ji laiko tauria pareiga: "Ilgamečiai stebėjimai tvirtai įrodė, kad donoras, duodantis 300-450 ml kraujo, visada žvalus, geros nuotaikos, darbingas. Pakartotini kraujo davimai stimuliuoja nervų sistemą, o per ją — ir medžiagų apykaitą: žmogus tarsi atjaunėja. Žinoma, donorais gali būti tik sveiki asmenys . . ."

"ALVITO DŪDA"

Tarprajonine tapusi "Alvito dūdos" šventė trečią kartą pučiamųjų instrumentų muzikos mėgėjus sukvietė į Vilkaviškį. Orkestrantai žygiavo miesto gatvėmis, varžėsi kultūros namų salėje. Šventinis koncertas buvo surengtas po atviru dangumi. Pereinamąjį "Alvito dūdos" prizą, du kartus neiškeliavusį iš rajono, šį kartą į Kaišiadoris išsivežė pirmosios vidurinės mokyklos muzikantai.

MUZĖJUS PLUNGĖJE

Senojoje Plungės varpinėje atidarytas senovinio ir dabartinio Žemaitijos liaudies meno muzėjus. Jame sutelkti įvairios rūšies bei paskirties varpai, liaudies meno rinkiniai.

MAŽIEJI LAIVAI

Vyr. inspektoriaus Juozo Blažukonio pranešimu "Tiesos" 109 nr., Lietuvoje sparčiai gausėja mažieji laivai. Pernai jų buvo 37.000, šio skaičiaus 12% teko motorinėms v a l t i m s ir kateriams. Mažųjų laivų inspekcija 1976 m. išleido brošiūrą "Naudojimosi mažaisiais laivais taisyklės". Visdėlto 1981 m. Lietuvos vandenyse įvyko 27 mažųjų laivų nelaimės, kuriose žuvo 31 žmogus, įskaitant ir keturis nepilnamečius. Praktika rodo, kad dauguma nelaimių įvyksta dėl vienokio ar kitokio minėtų taisyklių pažeidimo. Pernai 10 mažųjų laivų nelaimių, pareikalavusių dvylikos gyvybių, turėjo aiškų ryšį su alkoholiu: neblaivūs buvo tų laivų vairuotojai ir keleviai. Prie nelaimių taipgi prisideda plaukiojimas neregistruotais, apžiūrai nepristatytais, techniškai netvarkingais mažaisiais laivais. Nelaimės dažnai ištinka, kai neturima būtinų gelbėjimosi priemonių arba kai nemokama jomis pasinaudoti. Tai ypač liečia gelbėjimosi ratus ir liemenes. J. Blažukonis pateikia konkretų pavyzdį: "Antai pernai liepos mėnesį Kuršių mariose keturi piliečiai plaukiojo kateriu. Padidėjus vėjui ir bangavimui, jie net neapsivilko gelbėjimosi liemenių. Kateris buvo užlietas, du žmonės nuskendo".

V. Kst.

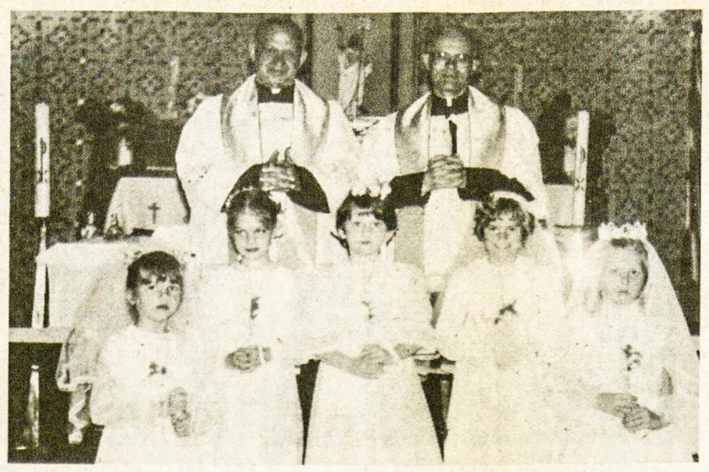

Pirmosios Komunijos iškilmėje Hamiltono Aušros Vartų parapijoje. Pirmoje eilėje iš kairės: Vida Apanavičiūtė, Diana Meškauskaitė, Vanesa Švedaitė, Kristina Enskaitė, Kristina Alderdice. Antroje eilėje — klebonas prel. J. Tadarauskas ir kun. St. Šileika **Nuotr. M. Borusienės**

HAMILTON, ONT

SANDRA BABECKAITĖ-RAUDIENĖ liepos 15 d. iš Lietuvos susilaukė savo vyro Arūno. Po 9 mėnesių laukimo ir didelių pastangų pagaliau jaunam Vilniaus universiteto anglų kalbos studentui buvo duotas leidimas išvykti Kanadon pas savo žmoną. Sandra susipažino su juo pernai, nuvykusi į Vilniaus universitetą pagilinti žinių lituanistikoje. Kad ir neilga draugystė, bet ji baigėsi vedybomis. Sandra tada, negavusi iš okupacinės valdžios vizos prailginimo, turėjo be savo vyro išvykti iš Lietuvos. Tačiau didelis abiejų pasiryžimas ir maldos privedė prie jų svajonių išsipildymo. Tą ketvirtadienio vakarą Mount Hope orauostyje nemažas būrelis hamiltoniečių pasitiko laisvėn ištrūkusį savo jauną tautietį. Hamiltono dienraštis "The Spectator" pirmame puslapy įdėjo didelę spalvotą jų besisveikinančių nuotrauką ir įvykio aprašymą.

SOFIJOS ELVIKIENĖS DUKRELĖ ONUTĖ šį pavasarį Londono Western universitete įsigijo dantų gydytojos ir chirurgės diplomą. Jaunoji lietuvė gydytoja yra užaugusi lietuviškoje dvasioje. Gražiai kalba ir rašo lietuviškai, nes yra baigus Vysk. Valančiaus lit. mokyklos 10 skyrių. Ji taip pat anksčiau su "Gyvataru" šoko tautinius šokius ir vaidino "Aukuro" dramos būrelyje. Savo praktiką pradeda Waterloo mieste.

ELENA ŪSEVIČIENĖ grįžo iš Australijos, 6 savaites pasisvečiavusi tame krašte, kuriame anksčiau yra gyvenusi. Melburne su savo šeima gyvena jos dukra ir kiti giminės.

PAS VILIAMĄ ČEIKOVSKĮ 4 savaites svečiavosi iš Lietuvos atvykęs jo sūnus Arnoldas Čeikauskas, ten dirbantis laikraštininko darbą.

ADV. EUGENIJUS KRONAS, daug metų čia ir lietuviams pasitarnavęs, nuo liepos 15 d. uždarė savo įstaigą ir nustojo vertęsis advokatūra.

JUOZAS MAČIONIS atliko visus patikrinimus ir yra priimtas į Ontario provincijos policijos mokyklą.

ŠEIMOS ŽIDINĮ liepos 24 d. sukūrė Bronius Grajauskas ir Genovaitė Puskunigytė, buv. Žemaitienė. Jungtuvės įvyko AV parapijos šventovėje, o vestuvinė puota "Robert's" restorane.

IŠTARNAVĘ PENSIJĄ "Stelco" įmonėje, Ant. Verbickas po 30 metų tarnybos ir S. Bikinas po 32 pasitraukė į poilsį. Toj pačioj įmonėj 25 metų tarnybos laikrodžiu apdovanotas ir įrašytas į ketvirčio šimtmečio klubą buvo inž. P. Masys. Jis ten pasižymėjo dirbdamas prie "Stelco" statomo Nanticoke fabriko projektavimo darbų.

SESELĖ GERTRŪDA-EMILIJA STUOKAITĖ yra atvykusi iš Prancūzijos aplankyti savo seserų — Br. Stanienės, St. Milerienės ir brolio P. Stuokos. Pranciškonų ordino vienuolė Prancūzijoj gyvena jau 50 metų. 1932 m. prikalbinta prel. J. Maciejausko, tada jieškojusio lietuvių kandidačių užsienio vienuolynams, ji paliko gimnazijos suolą ir buvo nuvežta į Prancūziją. Keletą metų yra dirbusi ir Š. Afrikos misijose. Šis jos vizitas yra jau trečias.

GUELPH MIESTELYJE liepos 23 d. naktį mirė Vytauto, Evaresto ir Broniaus Apanavičių svainis veterinarijos gydytojas a.a. dr. Bronius Znotinas. Kurį laiką pradžioje su savo žmona Birute jis yra gyvenęs ir Hamiltone, kur jiedu susituokė. Jį, prieš metus išėjusį į pensiją, sulaukusį 65 metų amžiaus, pakirto vėžys. Giliame skausme liko jį visą laiką globojusi žmona Birutė ir du vaikai — sūnus Arvydas ir dukra Nora, kurie abu yra universitetus baigę skaitytuvų inžinieriai.

MARYTĖ STUNDŽIENĖ išskrido kelioms savaitėms į Vokietiją. Ten Hanoverio mieste ji turi savo giminių.

UNIVERSITETUS BAIGĖ Birutės ir Zenono Stonkų vaikai: Danutė — inžineriją Toronto universitete ir Andrius — teisę Kingstono Queen's universitete. Dalia Pajarskaitė Toronte baigė Teachers' College ir įsigijo gimnazijos mokytojos teises. **K.M.**

SLA 72-ROS KUOPOS rengta gegužinė š.m. liepos 18 d. A. Padolskio sodyboje Paris, Ont., buvo sėkminga. Svečiai pradėjo rinktis 12 v. Truputį po 1 v. atvažiavo pilnas autobusas Hamiltono pensininkų. Vyrai tuojau sunešė stalus su suolais ir visi susėdę medžių pavėsyje šnekučiavosi Jono Adomaičio šokių muzikai grojant. Hamiltono miesto burmistras William Powell su ponia ir Z. Pulianauskas — vadovas, atvažiavo anksčiau nei buvo laukta. Gegužinės rengėjai turėjo paskubėti tinkamai pristatyti Hamiltono miesto burmistrą gegužinės svečiams. Judri M. Borusienė nuskubėjo prie A. Padolskio namo paskinti rožių. J. Šarapnickas lietuviškai per garsiakalbį pranešė apie burmistro atvykimą. Anglų kalba burmistrą pristatė Roma Savokaitytė-Vass ir pakvietė burmistrą tarti žodį. Burmistrui ir poniai buvo prisegtos rožės. Hamiltono miesto burmistras pasakė kalbą ir fotografavosi su lietuviais, dėvėdamas tarnybinį ženklą. Išbuvo gegužinėje iki 6 v.v.

Po burmistro kalbos Hamiltono lietuvių dainos vienetas, gerai paruoštas Alfonso Juozapavičiaus, atliko meninę programą. Po to sekė N. Sadūnaitės ir prof. V. Skuodžio vardų įrašymas į Kanados Lietuvių Fondą. Tylos minute buvo pagerbti sovietų išvežti lietuviai, lietuvės į Sibirą ir ten nukankinti.

J. Bajoraitį už ilgametę veiklą SLA 72-roje kuopoje centras apdovanojo auksiniu ženklu. A. Padolskiui ir Clarai Farr už nuolatinę paramą ruošiant SLA gegužines kuopa įteikė po simbolinę dovaną.

Į gegužinę suvažiavo daug svečių iš Hamiltono, St. Catharines, Toronto, Brantfordo, Paris, Canfieldo, Ingersolio ir Floridos. Balys Kemburis iš Ingersolio, šio savaitraščio skaitytojas, labai vertino rengėjus už rengiamas gegužines.

Gegužinėje loteriją pravedė M. Borusienė, talkinant K. Mikšiui. Buvo ir daugiau prisidėjusių darbu bei aukomis, ruošiant gegužinę. Visi geradariai bus paskelbti viešoje padėkoje.

SLA 72-ros kuopos loterijos laimingi bilietai: $25 — nr. 1179; po $10 — nr. 1102, 345, 536, 492, 746; po $5 — nr. 722, 1184, 745, 801, 528, 138, 336, 115, 365, 231.

J. Šarapnickas,
SLA 72-ros kuopos pirm.

Tillsonburg, Ont.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams, kaimynams ir visiems mus lankiusiems, kai teko sirgti vienam ir antram. Ačiū taip pat už gėles ir dovanėles. Ypatinga mudviejų padėka priklauso visai Augaičių šeimai, A. B. Rudokams ir O. Šeduikienei.

Dėkingi

Monika ir Bronius Povilaičiai

• Naujiem skaitytojam "Tėviškės Žiburiai" pirmaisiais metais — tiktai $ 12.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6
TALKA

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v. p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ:
depositus (P.C.A.) 6%
santaupas 12%
kasdienines palūkanas
už santaupas 12¾%
term. depoz. 1 m. 15½%
term. depoz. 3 m. 13%
reg. pensijų fondo 13½%
90 dienų depozitus 15½%
IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 19%
asmeninės paskolas 21%

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Simon's TRAVEL

SKUBĖKITE NEDAUG VIETŲ

10 DIENŲ VILNIUJE

rugsėjo 2-16 **gruodžio 20 – sausio 3**

SAVAITEI Į LIETUVĄ

rugsėjo 9-16 **rugsėjo 30 – spalio 7**

Visas grupes lydi savininkai ***Vytas ir Audronė Siminkevičiai*** *arba patyrę palydovai.*

Sutvarkome iškvietimus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos.
Nuperkame Lietuvoje giminėms kooperatinius butus, automobilius bei kitus pageidaujamus daiktus.
Sąžiningai tarpininkaujame, tvarkant palikimus giminėms Lietuvoje.

Smulkesnių žinių teiraukitės:

Toronto tel. (416)537-3060 arba 532-8772
Montrealis — (514) 669-8834 — L. Stankevičius
Los Angeles — (213) 660-6600 — J. Petronis

2385 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
TELEX 06-986766 TOR
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

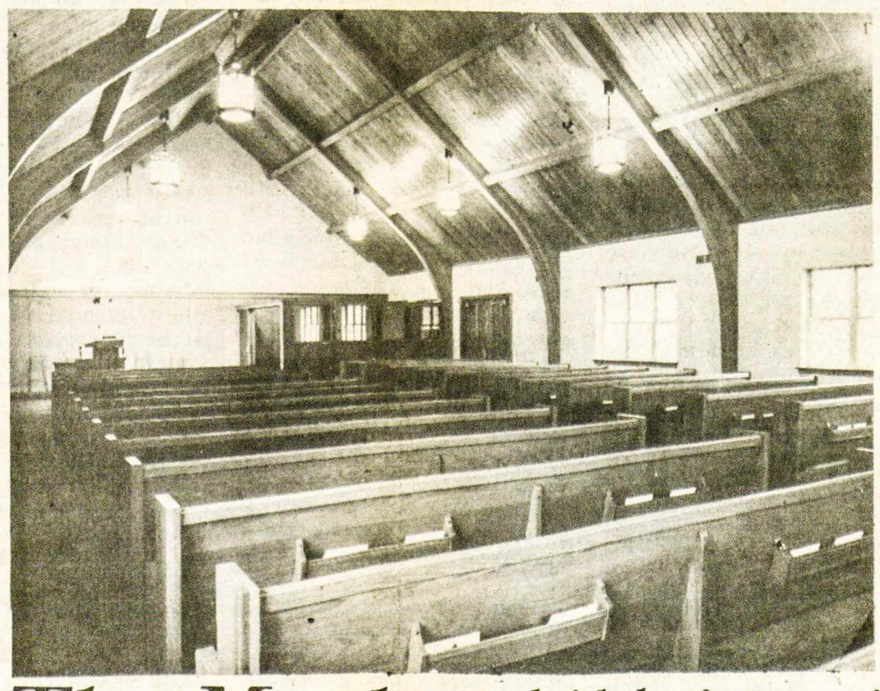

The Marlatt *laidotuvių namai ir koplyčia*

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd. 615 Main Street East (East of Sanford) **Telefonas: 528-6303** **HAMILTON, Ontario**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Septintoji lietuvių tautinių šokių šventė įvyks 1984 m. liepos 1 d. moderniame Klevelando kolizėjuje, talpinančiame 17.000 žiūrovų. Šventę surengs JAV LB krašto valdyba, bendradarbiaudama su Kanados LB krašto valdyba ir Lietuvių Tautinių Šokių Institutu. Klevelandas buvo pasirinktas bendru susitarimu. Rengėjų komiteto pirmininku pakviestas dr. Antanas Butkus.

A. a. prof. Jonas Kuprionis, ištiktas širdies smūgio, liepos 8 d. mirė savo namuose Van Nuys vietovėje prie Los Angeles, sulaukęs 80 metų amžiaus. Velionis buvo kilęs iš Anykščių apylinkės, 1928 m. baigęs miškininkystės studijas Lietuvos Žemės Ūkio Akademijoje Dotnuvoje. Dirbo referentu Lietuvos miškų departamente, daug prisidėjo prie medelių sodinimo švenčių suorganizavimo, miškų atželdymo. 1941-44 m. dirbo Vilniaus universitete docentu, specialios miškininkystės katedros vedėju. Atvykęs į JAV, Mičigano universitete įsigijo miškininkystės mokslų magistro laipsnį. Nuo 1952 m. profesoriavo Louisianos politechnikos institute Rustone. Ten įsteigė miškininkystės kabinetą, miškų tyrimo skyrių, 100 akrų parką. Velionis priklausė skautams bei ateitininkams. 1930 m. buvo išrinktas vyr. skautininku, atstovavo Lietuvos skautams pasaulinėse jų stovyklose Danijoje ir Britanijoje. Kai 1949 m. Čikagoje buvo atgaivinta Lietuvos Miškininkų Sąjunga išeivijoje, ilgą laiką redagavo žurnalą "Girios Aidas". Priklausė Lietuvių Žurnalistų Sąjungai, buvo net jos centro valdybos pirmininku Los Angeles mieste. Palaidotas liepos 12 d. iš Šv. Kazimiero parapijos šventovės Forest Lawn kapinėse. Giliame liūdesyje liko žmona Marija, sūnus inž. Algis, dukros Danutė Ankaitienė ir Dalia D ū d i e n ė su šeimomis.

A. a. prel. Liudvikas-Juozapas Mendelis mirė 1982 m. liepos 15 d., palaidotas liepos 19 d. Baltimorėje. Velionis buvo gimęs 1898 m. balandžio 18 d. Šiauliuose. Amerikon atvyko su tėvais 1910 m. Kurį laiką dirbo anglių kasykloje ir kitokius darbus. Baigęs pradinį mokslą, finansų mokyklą ir Mount St. Mary kolegiją, teologiją studijavo Romoje. Ją baigęs daktaro laipsniu, 1928 m. buvo įšventintas kunigu. Vikaravo ir klebonavo Šv. Alfonso parapijoje Baltimorėje. Uoliai rūpinosi lietuviškomis organizacijomis, mokykla, rėmė lietuvių institucijas, ypač Šv. Kazimiero kolegiją Romoje, telkė lėšas misijoms (per 15 metų surinko apie vieną milijoną dolerių).

Antrąjį lituanistikos seminarą birželio 19-26 d.d. Union Pier, prie Mičigano ežero krantų, surengė Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybė. Jame dalyvavo septyni kursantai, kasdien su dėstytojais dirbę po 7-8 valandas. Buvo mokomasi sakinių sudarymo, lietuvių kalbos, iškalbos, grožinio skaitymo, pokarinės Lietuvos istorijos. Su kursantais dirbo dėstytojai — Juozas Masilionis, dr. Tomas Remeikis, kun. Juozas Vaišnys, SJ, Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė. Čikagoje veikianti Amerikos Lietuvių Biblioteka seminarui padovanojo savo leidinių rinkinį, kuris sudarys pradžią bibliotekai.

Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos (PLKOS) birželio 12 d. turėjo posėdį pas pirm. dr. A. Janačienę Niujorke. Jame dalyvavo ir iš Paryžiaus atvykusi PLKOS įgaliotinė tarptautiniams ryšiams B. Venskuvienė, padariusi platų pranešimą apie pasaulinę katalikių veiklą. Apie PLKOS veiklą kalbėjo pirm. dr. A. Janačienė. Buvo taipgi išklausyti PLKOS fondo pirm. M. Lušienės bei valdybos iždininkės V. Penikienės pranešimai, aptarti veiklos planai, organizaciniai reikalai.

Urugvajus

Montevideo lietuviai šiemet švenčia dvi trisdešimtmečio sukaktis — Lietuvių Kultūros Draugijos rūmų įsigijimo, šventovei skirtos žemės nupirkimo bei jos kertinio akmens pašventinimo. Šia proga norima atnaujinti šventovės pastatą, kuris betgi pareikalautų didelių išlaidų. Reikėtų bent 200.000 pezų (apie $16.000). Pirmiausia bus pagerintas altoriaus apšvietimas, pareikalausiantis 1.600 pezų, atlikti kiti mažesni darbai.

Australija

Pavergtų tautų komitetui New South Wales valstijoje ilgus metus vadovavo Antanas Kramilius. Jam atsistatydinus, nauju pirmininku birželio 30 d. išrinktas NSW valstijos parlamento narys M. Smithas, vicepirmininkais — D. Darby ir latvis G. Bagdonavics, iždininku — slovakas O. Swartzas, sekretore perrinkta L. Looveer-Bem. Australijos Lietuvių Bendruomenei komitete atstovaus Vincas Augustinavičius. Privačiais komiteto nariais bus A. Kramilius ir Pranas Sakalauskas. Jie neatstovaus AL Bendruomenei, bet informuos komitetą apie dabartinę būklę sovietų okupuotoje Lietuvoje, talkins demonstracijų rengime bei kituose reikaluose.

Prieš dvejus metus Tasmanijoje ekumenišku — krikščionišku pagrindu buvo įsteigta Kalinių Globos Draugija, kai Hobarte lankėsi Simas Kudirka. Jos iniciatyva Tasmanijos universiteto studentų laikraštis "TOGATUS" š. m. birželio 29 d. išleido 4 psl. priedą, skirtą sąžinės kaliniams sovietiniuose kalėjimuose. Didžiąją šio priedo dalį parašė patys studentai, beveik pusę puslapių paskirdami lietuviams kaliniams. Jame minimas kun. K. Pugevičiaus apsilankymas universitete, rašoma apie P. Paulaitį, N. Sadūnaitę, G. J. Stanelytę, V. Lapienį, R. Ragaišio teismą Vilniuje 1979 m. liepos 9-10 d.d. Priedo išleidimas kainavo $400. Visą šią sumą savo aukomis padengė penki lietuviai.

Šveicarija

Savo veiklos dešimtmetį Churo mieste liepos 3 d. atšventė institutas "Glaube in der 2-Welt", įsteigtas ten 1972 m. ekumeninėje nuotaikoje. Savo skyrius jis turi V. Vokietijoje. Minėjime katalikų grupei vadovavo vysk. J. Vonderachas, dalyvavo ir augštieji Evangelikų Bendrijos atstovai. Institutas informuoja skaitytojus apie religijos persekiojimus komunistinės diktatūros valdomuose kraštuose savo reguliariais ir specialiais leidiniais. Vadovaujamasi šūkiu: "Reikia kalbėti, ką kiti turi tylėti". Į reguliarius leidinius dažnai įtraukiama ir dokumentinė "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" medžiaga, kuri taipgi panaudojama ir specialiuose vienkartiniuose leidiniuose. Dešimtmečio sukakčiai buvo skirta spaudos konferencija, plati veiklos apžvalga "Dešimties metų tiltas tarp Rytų ir Vakarų", papildyta atskirais pranešimais, žvilgsniu ateitin. Lietuvių vardu institutą sveikino ir jam padėkojo dr. A. Gerutis, meninę programą atliko J. Stasiulienės vadovaujama lietuviškų tautinių šokių grupė, kurios visi nariai yra Šveicarijos jaunuoliai.

Olandija

Lietuvišką vakarą Amsterdame birželio 4 d. surengė "Dainos" ansamblis, kurį sudaro aštuoni dainininkai: du sopranai, du altai, du tenorai ir du bosai. Jis įsteigtas prieš pusmetį. Vadovauja studijas konservatorijoje baigiantis pianistas Paul de Boer. Visi jie yra olandų jaunuoliai, dainuojantys lietuviškai. Steigėjų gretoms priklauso I. Kaplanas ir Jan Sleumer. Pastarąjį sužavėjo olandų lituanisto Reinerio van der Meuleno prieš 75 metus apginta disertacija "Naturvergleichę in den Liedern und Totenklagen der Litauer" ("Gamtiniai palyginimai lietuvių dainose bei raudose"). Gavęs lietuviškų dainų plokštelių iš I. Kaplano, J. Sleumeris jomis sudomino dabartinį "Dainos" vadovą P. de Boerą. Amsterdamo koncerte ansamblis atliko 11 lietuviškų dainų. Jas papildė iš Paryžiaus atvykusi Jolanda Vaičaitytė, savo dainavimui pritarusi gitara. Vakaro programon taipgi buvo įjungta lietuviškų pasakų vertimų, pantomimų lietuviškais motyvais. I. Kaplanas ruošiasi išleisti savo eilėraščių rinkinį "Sveteliai ir šešėliai". Kelis to rinkinio eilėraščius skaitė juos išvertęs olandų poetas St. Davidsonas. "Dainos" ansamblį gaidomis ir plokštelėmis remia sol. B. Gailiūtė-Spies iš Belgijos ir vakaro programoje dalyvavusi J. Vaičaitytė. Raudų gaidų atsiuntė Paryžiuje gyvenantis dail. Žibuntas Mikšys. Talkon žada ateiti ir Hamburgo lietuviai.

Toronto "Gintaro" ansamblis, dalyvavęs tautybių savaitėje Karavane ir "Vilniaus" paviljone per devynias dienas atlikęs 47 koncertus. Viduryje "Gintaro" vadovai: RITA KARASIEJIENĖ, JUOZAS KARASIEJUS, GIEDRĖ PAULIONIENĖ

Nuotr. B. Tarvydo

Romanas "Gėlių generacija"

PR. NAUJOKAITIS

Inžinierius-architektas Petras Melnikas reiškiasi ir literatūroje: periodinėje spaudoje spausdina straipsnių apie moderniosios literatūros problemas, 1977 m. grožinės literatūros kūryboje debiutavo romanu "Debesys ir properšos", dar vieną romaną išspausdino "Draugo" atkarpoje, o 1982 metais "Ateities" leidykla išleido romaną "Gėlių generacija", vaizduojantį Amerikos hipių sąjūdį, jų idėjas, mėginantį atskleisti tų veikėjų charakterius.

Romanas pradedamas reportažiniu Franklino gimnazijos žymenų įteikimo vaizdu. Kelis medalius gauna Kostas — trečios kartos mišrios šeimos lietuvis, žymus gimnazijos krepšininkas ir gabus mokinys. Jo tėvas — nemokytas darbininkas, kilęs iš Pensilvanijos angliakasių, motina — airė. Dėlto ir Kostas tik kelis sakinius moka lietuviškai.

Kosto laimėjimais žavisi Vida Svirgailaitė, turtingų ir išsilavinusių naujųjų lietuvių ateivių Zenono ir Lailos Svirgailų duktė. Vidos tėvai — sąmoningi lietuviai, sugebą kritiškai vertinti Amerikos kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo reiškinius. Tačiau duktė nuo pat mažų dienų buvo labai lepinama, jos norams buvo pataikaujama. Visokiausių brangių žaislų dar ir dabar tebėra prikimšti sandėliai, tebėra pilni stalčiai nereikalingų jaunimo mėgstamos muzikos plokštelių, o spintos pilnos jau nebenešiojamos aprangos. Vida įprato viską įsigeistą gauti tuojau ir motinai nenusileisti. Tai ir dabar ji veržiasi į toliau esantį Western universitetą, nors čia pat prie namų yra kad ir netoks garsus Lavaine universitetas.

Western universitete jau nuo seniau veikia hipių idealistų organizacija, kuriai vadovauja Žvaigžde vadinamas įtakingas studentas, kilęs iš Amerikos ūkininkų. Tėvams anksti mirus, jis pats vienas veržėsi į gyvenimą, dirbo fabrikuose, pažino išnaudotojus, pelno medžiotojus. Žvaigždė yra gerai apsiskaitęs, bent teoriškai pažįsta kapitalizmą ir socializmą. Jis įsitikinęs, kad jo misija — pakeisti pasaulį, sukurti humaniško kapitalizmo santvarką. Pirmiausia jis ryžtasi reformuoti patį universitetą, palengvinti egzaminus, priversti apsileidusius profesorius geriau atlikti savo pareigas. Kai nepavyksta to pasiekti derybomis su universiteto administracija, griebiamasi demonstracijų ir streikų. Bet jau pirmoji demonstracija pavirsta riaušėmis, universiteto turto naikinimu, langų daužymu, namų padegimu. Prieš studentų vandalizmą sukyla "tylioji dauguma", reikalaujanti tvarkos ir drausmės, pajėgusi suorganizuoti tvarkingą demonstraciją.

Į pirmąją demonstraciją įsivelia Kostas ir Vida. Ši net patenka į kalėjimą. Iš kalėjimo dukterį tėvai parsiveža namo, bet Kosto laiškai ir pasikalbėjimai telefonu paskatina Vidą pabėgti iš namų ir apsigyventi lentomis užkaltais langais Žvaigždės pašiūrėje. Nusivylusi hipiais ir Kosto šaltumu, ypač jo artimais santykiais su gražuole Andžela, Vida vėl grįžta pas tėvus ir atsideda studijoms.

Trečia hipių demonstracija pasibaigia dar liūdniau. Automobilio sprogime Kostas sunkiai sužeidžiamas ir paguldomas ligoninėje. Žvaigždės organizacija jaučiasi pralaimėjusi ir net suabejoja savo taktikos tinkamumu. Po to prasideda hipių, tos save pasivadinusios gėlių generacija, išsisklaidymas, noras individualiai įsitvirtinti gyvenimo realybėje.

Kostas baigia pedagogikos mokslus ir gauna mokytojo darbą kaimo pradžios mokykloje. Veda valingą ūkininko dukterį ir yra visai patenkintas gyvenimu bei darbu kaimo gamtoje. Siekia dar magistro laipsnio pedagogikoje.

Vida išteka už literatūrą studijavusio, bet praktiškus dalykus mėgstančio vyro ir jaučiasi visai patenkinta.

Žvaigždė, pirmiau griežtai smerkęs pelno gaudymo kapitalistinę sistemą, dabar studijuoja finansus, ekonomiją, dirba vertybių biržoje, nors dar ir tebesvajoja apie humanistinį kapitalizmą. Revoliucinės jo nuotaikos jau visai išgaravusios.

Artimas Kosto ir Žvaigždės draugas Bobas, laivyne išmaišęs pusę pasaulio, Floridoje įsitaisė laivelių stotį ir visai patenkintas žiūri į banguojančią jūrą. Silpnavalis "durnelis Willy", demonstracijų metu tapęs net draugų išdaviku, saugumo šnipu, dabar yra nustojęs noro mokytis ir ko nors augštesnio siekti, dirba krautuvės pastumdėliu, krovėju, vedęs kasininkę filipinietę, yra visai patenkintas gyvenimu.

Žodžiu, "gėlių generacijos" sąjūdis universitete išsikvėpė: sumažėjo barzdos, sutrumpėjo plaukai, reformos vyko be revoliucijų, be demonstracijų, nuosaikiai.

Tarp veikėjų minėtinas įdomus profesorius Jeronimo. Pradžioje rėmęs hipių idealistų sąjūdį, net dalyvavęs pirmojoje demonstracijoje, nusivylęs demonstrantų vandalizmu, pereina į tylinčiosios daugumos pozicijas ir tampa nuosaikiu derybų tarpininku.

Iš pokalbių su Žvaigžde ir su prof. Jeronimo bei kitais skaitytojas daug sužino apie idealistų hipių idėjas ir nuoširdų norą pakeisti gyvenimo netobulumus.

P. Melniko pastangos beletristiniu būdu atvaizduoti Amerikos hipių veiklos ir gyvenimo būdo epizodą yra įdomus bandymas. Tačiau romano žanras reikalauja gyvų charakterių, psichologinio pagrindimo ir idėjų atskleidimo per gyvų žmonių veiklą. Deja, idėjos čia rodomos sausokais pokalbiais, ryškinamos ne beletristiniu, o publicistiniu būdu. Visa knyga yra lyg ant ribos tarp beletristinio vaizdavimo ir publicistinio reportažo. Ir charakteriai negiliai atskleisti, beveik schemiški. Ta ir yra jos silpnybė.

Galima pasidžiaugti, kad šios knygos kalba jau yra žymiai geresnė už pirmojo romano kalbą. Tik keliose vietose dar pasitaiko neaiškių, suraizgytų sujauktų sakinių (12 psl.).

Pasitaiko ir psichologinių duobių. Pvz. Kostas su nesuvaldomu ilgesiu išvilioja Vidą iš namų, bet atvykusios į Žvaigždės pašiūrę negloboja, ja nesirūpina, o bučiuojasi ir glamonėjasi su alkoholiu apsinuodijusia gražuole Andžela (neva gydo būsimasis daktaras). Vida pabėga nuo Kosto beveik nejausdama vidinės graužaties.

Dar vienas knygos trūkumas: knyga parašyta laikraštinės kalbos stilimi, pasigendama sodresnio, vaizdingesnio literatūrinio sakinio, sklandaus, vaizdingo kalbėjimo.

Petras Melnikas, GĖLIŲ GENERACIJA. Romanas. Išleido "Ateitis" (17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich. 48076). Aplanką nupiešė dail. Kristina Montvidas-Kutkus (lietuviškai reikėtų rašyti Kristina Montvidaitė-Kutkuvienė). Spaudė "Draugo" spaustuvė Čikagoje, 1982 m., 228 psl.

AUDRONĖ O. B.

Modernu

Jei tu lyg prisirūkęs
Kanapių ar kitų —
Pagarbins tave garsiai
Didžiausiu poetu.

Jei tu linksniuosi guolį,
Tai būsi modernia,
Bet jei širdim dainuosi,
Tai ne. Vai ne, vai ne!

Jei tu barzda apaugsi,
Nuplikusia galva —
Ir smalysi ir mauksi —
Vai, kur bus Lietuva?!

Atsiųsta paminėti

ŠALTINIS, tikybinės ir tautinės minties žurnalas, 1982 m. 2 (1351) nr. Leidžia marijonai ir Šv. Kazimiero Sąjunga, 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Gr. Britain. Redaguoja kun. dr. S. Matulis, MIC.

AUŠRA, Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos centro valdybos organas, leidžiamas Seinuose. Adresas: 16 — 500 Sejny, ul. Armii Czerwonej 7, Poland.

BALTIC STUDIES. Facts for students. Prepared by the Association for the Advancement of Baltic Studies 1982.

Buvusiems kėdainiečiams

Kėdainių apskrities ir miesto entuziastai yra nuoširdžiai kviečiami gausiai dalyvauti kėdainiečių susirinkime St. Petersburg, Florida, po Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos XII-jo suvažiavimo š. m. lapkričio 25-27 d.d.

Kėdainiečiai yra raginami neatidėliojant rašyti savo autobiografijas, biografijas ir savo pergyvenimų atsiminimus iš visų gyvenimo sričių. Nuo mūsų pačių priklausys atsiminimų knygos išleidimas. Kol būsimasis redaktorius įsitrauks į šį svarbų uždavinį, informacijų reikalu prašoma kreiptis į artimiausių kėdainiečių būrelių atstovus.

Birutė Saldukienė-Tijūnaitytė

Renginiai ir žmonės Kalifornijoje

ALĖ RŪTA

Parapijų metai. Lietuviškos spaudos metai. Rašytojų metai. Maironio–Krėvės–Vienuolio sukaktys. Mūsų gyvenimas išeivijoj pilnas rūpesčių, džiaugsmų, darbo... Kaip kitaip žmogus būtų gyvas, kaip kitaip gyvenimas pasidarytų prasmingas? Nedaug mūsų tautai būtų naudos ir džiaugsmo, jei gyventume tik ta diena, jei tik blizgėtume apdarais, baldais ir asmeninės garbės siekimu. Nuolatinis rūpestis lietuvių tautos reikalais, atsigręžimas į garbingą praeitį, siekimas augštesės kultūrinės ateities, — visa tai įprasmina mūsų buvimą svetimuose kraštuose, laukimą tautai ir mūsų valstybei laisvės aušros.

Kalifornija beveik nuolatos švyti saulėje ir amžinai žaliuoja. Tačiau gyvenimo rūpesčiai ir čia tie patys. Turime gyvybingą ir kūrybišką lietuvių parapiją; daugybės organizacijų maišaty galime džiaugtis; turime gana gerą lietuvių susipratimą ir gana darnų bendravimą. Nėra nė vienų namų be dūmų, tačiau Kalifornijoj vis tėra viena stipri Bendruomenė; Los Angeles paskirų organizacijų atstovai rodo vieni kitiems pagarbos ir bendruose lietuvių reikaluose gražiai sutaria.

Šiais metais daugiau dėmesio kreipiama į parapijas. Ir Los Angeles Šv. Kazimiero parapija, rodos, daugiau negu visados susilaukė dėmesio Lietuvių Dienoje, kurią klebonas prelatas Jonas Kučingis kas metai ruošia. Pilna salė klausytojų koncerte, pilnas parapijos kiemas — apžiūrėti įvairių dailininkų meno parodų; žinoma, pilna buvo ir šventovė pamaldų metu.

Reikia pasidžiaugti, kad prel. J. Kučingis šioje Lietuvių Dienoje pagerbė 75 m. sulaukusį poetą Bernardą Brazdžionį, Lietuvių rašytojų draugijos tremtyje pirmininką, šiemet suorganizavusį gerai pavykusį visuotinį rašytojų suvažiavimą Klevelande.

Bernardas Brazdžionis ir žmona Aldona susilaukė dėmesio jau pamaldų metu. Buvo jie filmuojami (Bernardo Brazdžionio filmas, LB-nės rūpesčiu, vadovaujant A. Adomėnui, baigiamas; jei dar atsiras aukų, bus užbaigtas šį rudenį). Visos Mišių metu giesmės, atliekamos Broniaus Budriūno choro, Ber. Brazdžionio žodžiais. Koncertinę dalį salėje atliko du iškilūs solistai iš Čikagos, tačiau pagrindinis dėmesys teko Bernardui Brazdžioniui. Prel. J. Kučingis, didįjį poetą pagerbdamas, parodė daug širdies ir sumanumo.

Su dideliu dėmesiu kalifornietiškai išklausė poeto kūrybos ir jo komentarų apie atskirus kūrinius bei jo gyvenimo momentus: perskaitė eilėraštį, skirtą ir tos dienos šeimininkui — prel. Jonui Kučingiui. Poetą kalifornietiškai pagerbė atsistojimu ir ovacijomis.

Solistai — **Dana Stankaitytė** ir **Algis Grigas** buvo gera naujiena Los Angeles. D. Stankaitytės dainavimo klausytis — tikra privilegija ir poilsis. Kalbu ne muzikos kritiko žodžiais, o tik muzikos ir dainos mėgėjo. Man atrodo, jos balsas tobulas, o kiekviena daina bei arija giliausiai jos išgyventa ir subtiliai jos dainavimu išreikšta.

Algis Grigas daugumai mūsų buvo girdimas pirmą kartą; tikrai gera naujiena! Kaikas jį palygino su Pavarotti; yra panašumo balse ir laikysenoj. Klausydamas A. Grigo dainavimo, galvoji: "Gražu!" Ir gerai, kad jis dar jaunas, kad jis auga kaip dainininkas, kad jis dar nekartą lietuviams suteiks savo dainavimu garbę ir pasigėrėjimą.

Tai tik dalelė iš kultūrinės Kalifornijos padangės. Neseniai gražiai nuskambėjo ir sol. **Vitos Polikaitytės** universiteto užbaigimo rečitalis. Šv. Kazimiero parapijos choras, vad. kompozitoriaus Broniaus Budriūno, kas sekmadienį puošia pamaldas gražiu giedojimu. Be to, girdime ir solistų: J. Čekanauskienės, B.Dabšienės, R. Kungienės, St. Pautienienės (ji giedojo ir amerikiečiams Santa Monica šventovėje per lietuvių birželines pamaldas), R. Dabšio, A. Polikaičio ir kitų dainavimą.

Kalifornijoj sveikas klimatas ir gal todėl žmonės ilgiau gyvena. Štai, šiemet jau teko dalyvauti trečiose pastaruoju metu "auksinėse vestuvėse"... Tai buvo 50 metų vedybų sukaktis **Valerijos ir Kazimiero Barmų,** gerai žinomų kultūrininkų ir skautų veikėjų. Puikų pobūvį tėveliams suruošė dukra Dalia ir Mindaugas Sodeikos. Valė Barmienė — solistė ir mokytoja bei daugybės gerų darbų atlikėja; Kazimieras — buvęs valdininkas, sportininkas, jaunos dvasios ir geras visiems draugas. Barmų šeima žinoma tokiu apibūdinimu: "Esi bėdoj? Kreipkis į Barmus!" Tokiu pat humaniškumu ir lietuvišku draugiškumu pasižymi ir Dalia bei Montė Sodeikos, kurie išaugino labai lietuviškus — dukrą Angelytę ir sūnų Raimundą.

Kita pora Santa Monikoje sulaukė net 60 metų vedybinės sukakties. Ją kukliai paminėjo **Anzelmas ir Aleksandra Kybartai,** užauginę sūnų Edmundą, kuris su žmona Danute irgi užaugino lietuvišką trijų vaikų šeimą. Anzelmas Kybartas buvo Klaipėdos krašte pradžios mokyklos mokytoju; Aleksandra pasižymi nepaprastu lietuvišku vaišingumu bei labdaringumu.

Yra ir skaudžių netekimų. Liepos 8 d. staigiai mirė **prof. Jonas Kuprionis,** miškininkas, žurnalistas, kultūrininkas — labai šviesi asmenybė. Kur jį mirus pagerbėme? Savoje parapijoje. Jo laidotuvių metu bei maldose prie karsto pilna buvo Šv. Kazimiero šventovė. Labai gražus kun. prel. J. Kučingio pamokslas, žmonių susikaupimas... A.a. J. Kuprionis buvo ir "Tėviškės Žiburių", ir daugelio kitų lietuviškų laikraščių bendradarbis. Jis gyvai ir optimistiškai reaguodavo į kiekvieną Kalifornijos kultūrinio gyvenimo apraišką. Jo labai pasigesime.

XXXII ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS 1982 m. gegužės 7-8-9. Leidinio redakcija — Algirdas Bielskus, Vacys Rociūnas. Viršelis — Dalios Miškinytės.

KRONIKOS BALSAS, dviménesinis žurnalas, leidžiamas Lietuvos Kronikos Sąjungos, 1 nr., kovas-balandis. Adresas: 6825 So. Talman Ave, Chicago, IL 60629, USA.

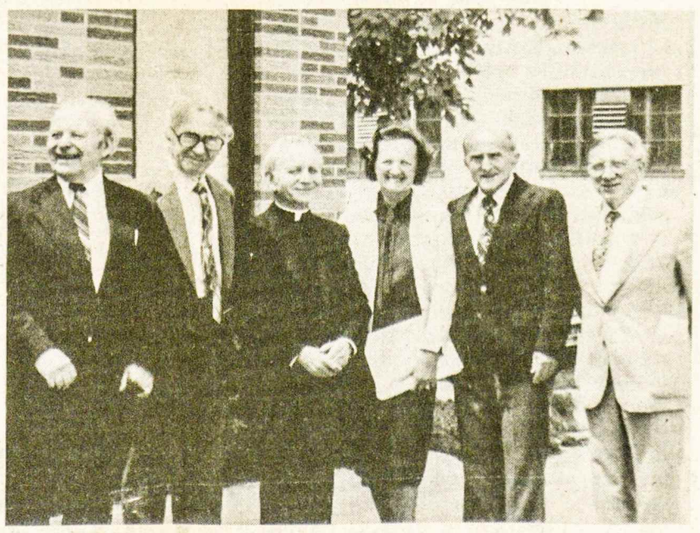

Lietuvių Rašytojų suvažiavimo Klevelande dalyviai — JURGIS JANKUS, BERNARDAS BRAZDŽIONIS, LEONARDAS ANDRIEKUS, OFM, ALĖ RŪTA, PRANAS VISVYDAS ir literatūros kritikas VLADAS ŠALTMIRAS, svečias iš Kanados

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagos "Dainavos" ansamblis birželio 15 d. spaudos atstovus supažindino su scenai ruošiamu naujuoju muzikiniu veikalu "Vilniaus pilies legenda", kuris bus suvaidintas š. m. spalio 30-31 d.d. Jo libretą sukūrė Aurelija Balašaitienė, muziką — kompoz. Aloyzas Jurgutis. Premjeros ruošon yra įsijungęs dirigentas A. Jurgutis, rež. Liucija Buivydaitė-Ambrozini, jai talkinanti Vanda Aleknienė, chormeisterė Rasa Šoliūnaitė, choreografas Jaunutis Puodžiūnas, akompaniatorius Arūnas Kaminskas, scenovaizdžių autorė dail. Ada Sutkuvienė. "Vilniaus pilies legendoje" dainuos choras, solistai — Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Vytas Radys, Bronius Maciukevičius, Viktoras Mieliulis, Julita Šermukšnytė-Burgess, Valentinas Liorentas, Karolis Avižienis ir Julius Panka. Vasaros metu choristai atostogaus, ruošis tik solistai. Bendros poatostoginės repeticijos bus pradėtos rugsėjo 7 d.

Prof. Juozo Brazaičio trečiąjį "Raštų" tomą išleido "Į Laisvę Fondas", 5620 So. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA. Jin yra įtraukti velionies straipsniai literatūros bei tautosakos temomis, grožinės literatūros Lietuvoje ir išeivijoje recenzijos. Tomą redagavo Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Jau surinktas ir ketvirtasis "Raštų" tomas, apimantis prof. J. Brazaičio straipsnius lietuviškosios kultūros klausimais. Paskutiniame penktajame tome bus velionies raštai visuomeninėmis temomis.

Dr. Dov Levino straipsnį apie legalią ir nelegalią žydų pabėgėlių emigraciją Izraelin II D. karo metais paskelbė triménesinis žurnalas "Crossroads" 1982 m. žiemos-pavasario laidoje. Tai ištrauka iš autoriaus studijos apie žydus tremtinius. Straipsnyje jis rašo ir apie Lietuvą, joje atsidūrusių žydų emigraciją bei įvairius jų bandymus pasiekti užsienį visais tada įmanomais keliais.

Niujorko vyrų choras "Perkūnas", vadovaujamas Viktoro Ralio, metinį savo koncertą birželio 5 d. surengė Kultūros Židinyje. Jis buvo pradėtas S. Gailevičiaus "Ramovėnų maršu", užbaigtas B. Jonušo kūriniu "Suaidės vėl laisvės dainos". Vyravo lietuvių kompozitorių originalios ar jų harmonizuotos liaudies dainos. Jas papildė L. Beethoveno "Naktis", ištraukos iš dviejų operų — A. Rubinšteino "Demono" ir C. M. von Weberio "Taikliojo šaulio". Chorui akompanavo pianistė Dalia Sakaitė, antroje koncerto dalyje atlikusi tuziną W. A. Mozarto variacijų ir F. Liszto "Dvyliktą vengrų rapsodiją".

29-toji Europos lietuviškųjų studijų savaitė rugpjūčio 15-21 d.d. įvyks prie Britanijos sostinės Londono esančioje kolegijoje, kur buvo surengta pasaulio lietuvių jaunimo kongreso stovykla. Oficialus adresas — St. Mary's College, Strawberry Hill, Twickenham TW1 4SX. Informacijų, atrodo, bus galima gauti ir Londono Lietuvių Namuose tel. 01-727 2470 (8 Ladbroke Gardens, London WL1 2PT). Savaitė su pilnu aprūpinimu dalyviams kainuos po 125 sv., jaunimui iki 25 metų — pusę tos sumos. Dalyvausiantiems nepilną laiką už dieną reikės mokėti 18 sv. Paskaitas skaitys: Vincas Natkevičius — "Maironio gyvenime ir patriotinėje lyrikoje"; dr. Aleksandras Štromas — "Lietuvos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą istorijos ir teisės požiūriu", "Tarptautinis Lietuvos statusas"; dr. Kajetonas Čeginskas — "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos dešimtmetis"; kun. Augustinas Rubikas — "Ar yra velnias (pikto problema teologijoje)?"; Stasys Kuzminskas — "Nauji politiniai posūkiai pasaulyje". Tradicinė tėvynės valandėlė bus skirta Maironiui. Jai vadovaus Eglė Juodvalkytė. Izaokas Kaplanas, svečias iš Olandijos, supažindins su Amsterdamo olandų jaunimo įsteigtu "Dainos" ansambliu, pasinaudodamas juostelėn įrašytu koncertu. Atskirą pasirodymą turės estrados sol. Violeta Rakauskaitė. Savaitėn taipgi yra įjungtas Europos Lietuvių Bendruomenių valdybų posėdis, PLB valdybos ir VLIKo atstovų pranešimai. Minimas ir Stasio Lozoraičio, jn., žodis nenurodyta tema. Savaitės kapelionu sutiko būti kun. dr. Steponas Matulis, MIC. Tikimasi, galės dalyvauti ir Europos lietuvių vysk. Antanas Deksnys.

Juozas Girdzijauskas, Vilniaus universiteto literatūros katedros docentas, apgynė filologijos mokslų daktaro disertaciją. Jos pagrindą sudarė jo monografija "Lietuvių eilėdara, XX amžius", kurią 1979 m. išleido "Mokslo" leidykla. Disertacijoje aptariamos pagrindinės eilėtyros sąvokos ir metodai, analizuojamos XX š. lietuvių eilėdaros sistemos, sprendžiamos stilistinės jos problemos.

Kauno choras, vadovaujamas P. Bingelio, grįžo iš sėkmingų gastrolių Gudijoje. Minske buvo atlikta C. Orffo kantata "Carmina burana" su akademiniu Gudijos orkestru, diriguojamu vilniečio J. Aleksos. Kantatos atlikime taipgi dalyvavo Vilniaus operos solistai — baritonas E. Kaniava ir sopranas R. Tamuliauskaitė.

Tarptautiniame saviveiklinių filmų festivalyje Austrijoje, Weldeno mieste, sidabro medalį laimėjo vilniečiai A. Adomonytė ir A. Slavinskas už vaidybinį filmą "Tarp žmonių". Jiems taipgi paskirti specialūs prizai už geriausią režisūrą ir filmavimo darbą.

Kūrybinė skulptorių stovykla šią vasarą surengta Smiltynėje prie Klaipėdos. Jon įsijungė devyni skulptoriai — J. Kėdainis, R. Daugintis, K. Jaroševaitė, K. Musteikis, V. Šerys ir V. Urbanavičius iš Vilniaus, L. Srioga iš Kauno, A. Sakalauskas iš Telšių, S. Mišeikis iš Klaipėdos. Jų sukurti kūriniai papildys Klaipėdos skulptūrų parką.

Kauniečiai muzikos mėgėjai įsteigė savo klubą, pavadintą "Armonikos svetaine". Klubo nariai — šio miesto gyventojai, grojantys įvairiomis armonikomis. Klube bus rengiami armonikų koncertai, pokalbiai apie muziką. Nuolatinei parodai planuojama sutelkti senųjų muzikos instrumentų.

Tarptautinėje knygų grafikos parodoje Leipzige, R. Vokietijoje, medalius laimėjo ir du Lietuvos leidiniai: sidabro medalį — J. W. Goethės "Faustas" (dail. V. Kalinauskas), bronzos — E. Mieželaičio "Mano lyra" (dail. A. Žvilius). Šias knygas išleido "Vagos" leidykla, spausdino K. Požėlos spaustuvė Kaune.

Vilniaus filharmonijos koncertų vaikams ir jaunimui skyrius, vadovaujamas E. Vaičiulionio, du kartus per mėnesį paruošia meniškai vertingas programas. Mažojoje salėje tą vidudienį renkasi jaunos šeimos su vaikais, seneliai su vaikaičiais. Valandos trukmės koncertuose skamba dainos ir muzika, sekamos pasakos, menamos mįslės. Aktyviais programos dalyviais būna vaikai. Koncertų programos kiekvieną kartą būna naujos, pritaikytos lankytojų amžiui. Šiomis programomis norima ugdyti mažylius, sudaryti sąlygas kultūringam visos šeimos laisvalaikiui. Tokius koncertus planuojama rengti kiekvieną sekmadienį. Jie taip pat yra rengiami Kaune ir Klaipėdoje.

Vilniaus meno darbuotojų rūmų jaunimo klubas surengė kūrybinį Vilniaus dramos teatro aktorės Kristinos Gudonytės vakarą. Pirmiausia buvo parodytos ištraukos iš muzikinių filmų, kuriose ji vaidina, šoka ir dainuoja. Paskui buvo pereita į parodų salę, nes jaunoji aktorė yra ir dailininkė. Čia vakaro dalyvių laukė apie 40 K. Gudonytės sukurtų tapybos bei grafikos darbų. Visiems patiko jos "Gyvieji ir mirusieji", ciklai — "Karo madona" ir "Taikos madona", grafikos lakštų ciklas "Parkas", eskizai sceniniams pasakų herojų drabužiams.

J. Vaigauskaitė-Misiūnienė vadovauja prieš dešimtmetį įsteigtam Telšių rajono Luokės ansambliui, jungiančiam apie 30 saviveiklininkų. Ansamblis garsina liaudies dainą ir šokį, šmaikštų žodį ir muziką. Veteranų eilėms priklauso — I. Jakavičienė, Z. Daunienė, Z. Kondrotienė, S. Žilevičienė, B. Kaulavičiūtė, T. Laurinavičius, J. Venckus, J. Kvietkus, M. Mendelienė. Prie jų gražiai derinasi vėliau įsijungusieji — S. Grikštienė, B. Limantienė, A. Domeikienė, A. Stilikas, J. Misiūnas, taip pat vidurinės mokyklos vyresniųjų klasių mokiniai. Ansambliui teko dainuoti ir šokti Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Palangoje, Gragždūose, Telšiuose, daugelyje kitų Lietuvos vietovių, dalyvauti televizijos programose. Jis yra išleidęs plokšteles "Patalkių vakaronė" ir "Luokės muzikantai". **V. Kst.**

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

DĖMESIO, LIETUVIAI!!!

- Parduodantiems per mus nuolaida
- Nemokamas nejudomo turto įkainojimas
- Sąžiningas patarnavimas visuose nejudomo turto reikaluose
- Daugiau kaip dvidešimt penkerių metų patirtis

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555
PRANAS KERBERIS namų 767-7932
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:
Pirmadieniais 10 - 3
Antradieniais 10 - 3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10 - 8
Penktadieniais 10 - 8
Šeštadieniais 9 - 1
Sekmadieniais 9.30 - 1

MOKA UŽ:
90 dienų termin. indėlius .... 14 %
180-185 d. termin. ind. 14¼%
term. indėlius 1 metų ..... 14 %
term. indėlius 3 metų ..... 13 %
pensijų s-tą ..... 14 %
spec. taup. s-tą ..... 13 %
taupomąją s-tą ..... 11 %
depozitų-čekių s-tą ..... 6 %
DUODA PASKOLAS:
asmenines nuo ..... 20 %
mortgičius nuo 18¾%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus A. Bliūdžius
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pat[illegible]mus. •
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

Sesė ps. A. MIŠKINIENĖ tikrina skautų pagamintą maistą lauko virtuvėje. Nuotrauka iš Pilėnų tunto surengtų skiltininkų kursų Madison, Ohio Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

jimuose 1981 m. buvo išleista $285.3 milijono. Tie doleriai paimti iš valdžios iždo, kurį užpildo mokesčių mokėtojai.

Stipriausio saugumo Archambalto kalėjimas, gavęs mirusio teisėjo vardą, buvo pastatytas 1969 m. Pastarųjų šešerių metų laikotarpyje jame įvyko šeši įkaitų pagrobimai, daugiau kaip 20 nužudymų. 1977 m. kaliniai pradėjo 110 dienų trukusį streiką, atsisakydami darbo kalėjimo dirbtuvėse. Jie bei jų reikalus ginančios grupės apkaltino kalėjimo viršininką Michel Roy kalinių teisių pažeidimu. Streikui pasibaigus, po kelių mėnesių buvo nužudytas M. Roy, valęs apsnigtą šaligatvį prie savo namo. Dėl jo nužudymo buvo nuteisti trys buvusieji Archambalto kalėjimo kaliniai. 1974 m. to kalėjimo kalinių kamerose buvo rasta daug dinamito, revolverių, šovinių, elektrinis motoras, pjūklas, grąžtas, pinigų ir narkotikų. 1977 m. sargai užtiko požeminį 30 metrų ilgio tunelį, ruošiamą masiniam pabėgimui. Provinciniai ir federaciniai Kanados kalėjimai pernai turėjo 24.000 kalinių, o 70.000 buvo išleisti laisvėn bandomajam laikotarpiui. Kalinių riaušės kalėjimuose padaro milijonus dolerių nuostolių pastatams bei jų įrenginiams. Atrodo, finansine našta visiems kanadiečiams tapusiuose kalėjimuose reikėtų griežtesnio režimo, prie kurio prisidėtų mirties bausmės grąžinimas žmogžudžiams.

Valdine bendrove tapęs Kanados paštas net ir su didžiuliu paslaugų pabranginimu neįstengia paspartinti siuntų pristatymo, pašalinti nuolatinio deficito. Jo didelę algą gaunantis direktorius M. Warrenas vėl kalba apie paslaugų pabranginimą sekančiais metais, kuriam A. MacEacheno biudžetas greičiausiai teleis 6%. To paties M. Warreno iniciatyva Kanados paštas išleido beveik $200.000 reklaminiams skelbimams 39-niuose Kanados laikraščiuose bei žurnaluose. Juose bandoma įrodinėti, kad pašto paslaugų reikalai jau yra pagerėję. Tuo pačiu metu spaudoje pasirodė žinutė apie Britanijos paštą, kuris pernai turėjo $216 milijonų vertės pelną. Net 88% laiškų bei pirmos klasės siuntų gavėjus pasiekdavo sekančią dieną, o 93% antros klasės siuntų — trečią dieną. Iki tokių rezultatų Kanados paštui vis dar labai tolimas kelias.

Gallupo instituto duomenimis, birželio pradžioje ministerio pirm. P. E. Trudeau atliekamu darbu buvo patenkinti tik 28% apklaustų kanadiečių, nepasitenkinimą pareiškė 61%, neapsisprendusių buvo 11%. Ekonominei jo vyriausybės politikai tada pritarė tik 14%, nepatenkintų buvo 76%. Apklausinėjimai buvo atlikti dar prieš naujo biudžeto paskelbimą. Rezultatai paskatino nekilnojamo turto pardavimo agentą J. Truemaną Edmontone imtis neįprastos akcijos. Jis nori surinkti $5 milijonus P. E. Trudeau atsistatydinimo fondui iš 500.000 kanadiečių. Kiekvieną jų prašo atsiųsti $10 čekį, kurį išsikeisti tegalėtų pats P. E. Trudeau. Teigiama, kad ši mintis susilaukė plataus atsiliepimo. Ji taip pat iškilo ir P. E. Trudeau spaudos konferencijoje, kur jis bandė juokauti, klausinėdamas žurnalistus, kokį pelną iš tų $5 milijonų turės pats J. Truemanas, ir netgi prasitardamas, kad tai gali būti tuščios pastangos dėl jo paties pasirinkto savanoriško pasitraukimo. P. E. Trudeau, savaime suprantama, nepriims jam išrašytų čekių, bet juos Otavon sunkvežimiu žada nuvežti J. Truemanas. Tada jie bus viešai sudeginti prie parlamento rūmų. Tokio ar dar didesnio skaičiaus čekių surinkimas gali turėti nemažos propagandinės reikšmės. Jis parodytų, kaip toli yra nužengusi kanadiečių opozicija prieš P. E. Trudeau.

Kiek skirtingos akcijos vasaros atostogų metu savo rinkiminėse apylinkėse žada imtis ir konservatorių partijos parlamento nariai. Jie rinks parašus peticijai, reikalaujančius, kad ministerio pirm. P. E. Trudeau vyriausybė paskelbtų naujo parlamento rinkimus, nelaukdama, kol pasibaigs dabartinis terminas. Peticija su parašais būtų pristatyta Kanados parlamentui. Teisingai pastebi konservatorius S. Stevens, kad ji taip pat neturės jokios reikšmės, naujų rinkimų neatneš, nors pavyktų surinkti milijonus parašų.

SPORTAS

ŽALIAUSKO LAIMĖJIMAI

Liepos 17 d. Buffalo įvykusiose Jesse Owens žaidynėse jaunasis Aliukas Žaliauskas, į tolį nušokęs 4.60 m, laimėjo pirmą vietą. Šis laimėjimas suteikė jam teisę dalyvauti J. Owens baigminėse žaidynėse, kurios įvyks rugpjūčio mėn. 7 d. Los Angeles mieste. Visas kelionės išlaidas apmoka rengėjai.

J. Owens pradinėse žaidynėse dalyvauja virš 5000 vaikų, kurie varžosi 14-koje apygardų. Į baigmines žaidynes vyksta tik varžybų laimėtojai. Tokiu būdu Buffalo miestui ir apygardai šuolyje į tolį atstovaus tik A. Žaliauskas, o šioje rungtyje varžysis tik 14 geriausių šuolininkų iš 14 JAV valstijų.

Žaidynės vyks Kalifornijos universiteto Drake stadijone ir bus rodomos televizijoje. A. Žaliauskas yra pasiekęs geresnių pasekmių šuolyje. Reikia tikėtis, kad 10-ties metų lengvaatletis Los Angeles mieste peršoks 5.00 m. **A.S.**

STRIMAITIS — GOLFO ČEMPIJONAS

Liepos 25 d. Glen Eagles aikštyne buvo pravestos Kanados sporto apygardos šešioliktosios golfo pirmenybės. Rimas Strimaitis, ilgoką ir kalnuotą aikštyną įveikęs 79 smūgiais, laimėjo pirmą vietą ir tapo Kanados lietuvių sporto apygardos čempijonu.

Pirmenybėse dalyvavo 51 golfininkas, buvo varžomasi vyrų, moterų ir su išlyginamaisiais smūgiais varžybose. Be R. Strimaičio, vyrų klasės varžybose geresnes pasekmes dar pasiekė: V. Ubeika 82, D. Laurinavičius 82, R. Šimkus 83, Alg. Simanavičius 83, Ed. Astrauskas 83, V. Sergautis 84, Ed. Sudeikis 85, M. Ignatavičius 85. Moterų klasėje pirmą vietą laimėjo E. Kėkštienė 101, antrą I. Kymantienė 104 ir trečią — žymią pažangą daranti G. Stauskienė 105. Moterų grupėje dalyvavo 6 golfininkės.

Varžybose su išlyginamaisiais smūgiais I vietą laimėjo jaunasis Ričardas Vaitkevičius 62, II — Jurgis Juodikis 69. Moterų klasėje šias varžybas laimėjo G. Stauskienė 61. Taip pat buvo skirtos dovanos už taikliausiai prie vėliavėlės primestus sviedinukus. Ant 5-tos žaliosios vienu smūgiu arčiausiai sviedinuką primetė Alg. Simanavičius, ant 18-tos dviem smūgiais — Ed. Astrauskas.

Pirmenybes organizavo ir pravedė buvęs apygardos vadovas A. Balnis, Lietuvių Golfo Klubo atstovai P. Stauskas ir S. Krašauskas. Gaila, kad šios pirmenybės nebuvo paskelbtos spaudoje. Nors palyginti buvo gausios dalyviais, jose pasigesta golfininkų iš Hamiltono ir Londono. Taip pat pasigesta atstovo iš dabartinės sporto apygardos. **A.S.**

SPORTAS LIETUVOJE

Lietuvos jaunimo žaidynėse, surengtose III kartą, naują Lietuvos moterų rekordą 200 m plaukime laisvu stiliumi pasiekė šiaulietė A. Gerulytė, šį nuotolį įveikusi per 2 min. 12,40 sek.

Sovietų Sąjungos vyrų krepšinio rinktinė išvyko į Italiją ir Ispaniją. Išvykos rungtynėse bus ruošiamasi pasaulio pirmenybėms, kurios rugsėjo mėnesį prasidės Kolumbijoje. Išvykon įjungti trys Kauno žalgiriečiai — S. Jovaiša, V. Chomičius ir A. Sabonis.

Atvirose Lietuvos teniso pirmenybėse dalyvavo ir svečiai iš Kaliningrado. Moterų grupės čempijone tapo kaunietė B. Sližytė, vyrų — kaliningradietis V. Pavlovas. Moterų dvejetą laimėjo klaipėdietė L. Diliūtė ir B. Sližytė, vyrų — kaliningradiečiai V. Pavlovas ir V. Fadejevas, mišrų — kauniečiai S. Labanauskas ir B. Sližytė.

Vilnietis Gintaras Mikuličius sąjunginėse jaunimo žaidynių bokso pirmenybėse Minske laimėjo sidabro medalį. Kovodamas svorio iki 71 kg grupėje, nugalėjo tadžiką A. Bakirovą, kirgizą N. Seidkazijevą, jaunių čempijoną armėną S. Karamianą ir Kazachijos atstovą V. Kuliandiną, bet baigmėje pralaimėjo gomeliečiui A. Akulovui. Kova buvo apylygė — pralaimėta tik taškais dėl nuovargio kovose su ankstesniais varžovais. Trečiąsias vietas su bronzos medaliais laimėjo kauniečiai Edvardas Liugaila (63 kg) ir sunkiasvoris Vytautas Tarailis.

Trečiųjų sąjunginių jaunimo žaidynių akademinio irklavimo varžybas Maskvoje laimėjo aštuonvietė Lietuvos merginų valtis. A.Baublio treniruojamą tos valties įgulą sudaro Kauno kūno kultūros instituto studentės — S. Brazauskaitė, V. Tautavičiūtė, L. Brazauskaitė, L. Butkutė, L. Sakalauskaitė, V. Tidikytė, L. Daneikaitė, V. Kavaliauskaitė ir vairininkė A. Gudeliūnaitė. Pasaulio jaunimo ekscempijonės pastaruoju metu neturi rimtesnių varžovų. Treneris A. Baublys manė, kad pagrindinėmis kauniečių varžovėmis šį kartą bus ukrainietės, tačiau sidabro medalį netikėtai laimėjo maskvietės, lig šiol nepasižymėjusios stambesnėse varžybose. Visus maloniai nustebino Kauno kūno kultūros instituto antrakursė V. Paulauskaitė, plaukusi vienviete valtimi ir pralaimėjusi tik ukrainietei S. Fedorenko. Sidabro medalius taip pat laimėjo pasaulio jaunimo ekscempijonai vilniečiai S. Kučinskas ir R. Andrijauskas, irklavę dvivietę valtį be vairininko. Bronzos medalius išsikovojo trys keturvietės Lietuvos atstovų valtys: merginų porinė, vaikinų be vairininko ir vaikinų porinė. Komandinėje įskaitoje Lietuvos irkluotojams teko V vieta su 501 tšk.

Kauno sporto halėje įvyko III-jų sąjunginių jaunimo žaidynių stalo tenisininkų varžybos, kurios buvo nesėkmingos Lietuvos atstovams. Sidabro medalį merginų dvejete laimėjo tik Jolanta Danilevičiūtė, žaidusi su J. Večerok iš Donecko. Nors ir pralaimėjusios F. Bulatovai su I. Kovalenka, jos buvo pakviestos ruoštis Europos stalo teniso pirmenybėms Austrijoje. Moterų grupėje J. Danilevičiūtei teko tik XIII vieta, Eugenijai Valaitei — XXI. Nesisekė ir vaikinams: Z. Rusakevičius buvo XVII, S. Žalenekas — XXIII. Pereinamąją sovietų kultūros bei sporto komiteto taurę laimėjo Ukrainos stalo tenisininkai, surinkę 144 tšk. Lietuvos atstovai su 68 tšk. atsidūrė V-je vietoje.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Skautų veikla

• Darbščios vyr. skaučių Birutės dr-vės sesės atliko daug stovyklos paruošimo darbų liepos 24-25 d. išvykoje į Romuvą. Ypatingą padėką būsimieji stovyklautojai taria G. Tarvydienei, O. Balsienei ir G. Batūrienei.

• Šį šeštadienį, rugpjūčio 7, dvidešimtą kartą rinksimės savoj stovyklavietėj 2 savaites praleisti gražioj Romuvos gamtoj, pasimatyti su sesėm ir broliais iš Hamiltono, Londono, Ročesterio, Detroito, Čikagos ir kitų vietovių. Didžiosios sukaktuvinės iškilmės — rugpjūčio 14-15 d.d. Stovyklą globoti vadovybė pakvietė skautų įstatus. XX-tosios Romuvos stovyklos pasisekimas priklauso nuo mūsų visų.

• Romuvos mecenatai ir nuolatiniai rėmėjai St. G. Kuzmai virtuvės atnaujinimui paskyrė $500. Darbas atliktas. Skautiškas ačiū.

• Mirus a.a. Aldonai Šarūnienei-Yčienei, nuoširdžiai užjaučiame Paulių, Danutę, Marių, ps. dr. J. Yčą bei visus jų artimuosius. **Č.S.**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

A. E. LePAGE
Daiva T. Dalinda, B.A.
Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
* Nemokamas namo įkainojimas *
(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1576 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel.: 537-3431
Namų: 494-0605

AL GARBENS REALTOR
Telefonas 489 - 1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
ALFONSAS GARBENIS jums sąžiningai patarnaus parduodant, perkant, tvarkant mortgičius, įkainojant namus ir t.t. LIETUVIAMS NUOLAIDA
Pirmoji lietuviška nekilnojamo turto agentūra Toronte, veikianti daugiau kaip 30 metų

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:
14 % už 90 dienų term. indėl.
14¼% už 6 mėn. term. indėlius
14 % už 1 m. term. indėlius
13 % už 3 m. term. indėlius
14 % už pensijų planą
14 % už namų planą
13 % už specialią taup. s-tą
11 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:
už asmenines paskolas nuo ..... 20 %
už mortgičius nuo 18¾%

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.
KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098
Savininkai S. ir F. Janavičiai

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9
Tel. 533-5454

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5
FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", vadovaujamas sol. V. VERIKAIČIO, ruošiasi dainų šventei, kuri įvyks Čikagoje 1983 metais kaip Pasaulio Lietuvių Dienų dalis
Nuotr. Vyt. Maco

Lietuvis kunigas – kalėjimų kapelionas

Iš pokalbio su kunigu daktaru Viktoru Skilandžiūnu, Otavos kalėjimų kapelionu

RŪTA-ONA ŠIŪLYTĖ

Apsuptas penkių žmogžudžių, kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas laiko Mišias tvankioje kalėjimo patalpoje, didžiausio saugumo skyriuje. Vos galima rankas išskėsti. Sargas pro mažą durų plyšį seka kiekvieną judesį. Prakaito lašai varva nuo kaktos. Širdis plaka vis greičiau.

Šitame kalėjimo skyriuje kaliniai yra pavojingi ir paprastai nieko prie jų neprileidžia. Bet Kalėdos netoli, ir kaliniai prašė, kad kunigas Viktoras (Father Victor) atlaikytų Mišias.

"Nors drebėjau iš pradžių, tačiau jeigu prašo manęs, sargai turi įleisti. Dažnai kaliniai nepasitiki nei psichologais, nei psichiatrais, bet prašo kunigo," sako kapelionas.

Kalėjimas — sunki vieta dirbti. Kunigas Viktoras, baigęs magistro laipsniu specialiąją sielovadą (pastoral counselling), neturėjo pasirinkimo — Otavos vyskupas 1972 m. paskyrė jį trijų kalėjimų kapelionu koordinatoriumi. Kun. Viktoras žinojo, kad keletas buvusių kalėjimo kapelionų gavo nervų sukrėtimą, kiti išbėgo, palikdami pareigas po šešių mėnesių, nes negalėjo pakelti įtampos. Buvęs kalėjimo kapelionas kun. Glenn Jackson sakėsi penkerius metus kentėjęs pragare.

Kunigui Viktorui pradžia irgi buvo labai sunki.

"Aš po kokių šešių ar aštuonių mėnesių beveik norėjau viską mesti vien tik dėlto, kad pamačiau tokią bedugnę — tokią masę žmonių, kuriem reikalinga pagalba, o aš jaučiausi bejėgis. Kaip aš galiu jiems padėti atsidūręs prie penkių ar šešių šimtų vyrų, kurie beveik visi praradę tikėjimą, moralę ir viską", sakė kapelionas.

Kun. Viktoras suprato, kad jo gabumai nepadės jam išsiristi iš tos bedugnės, kurioje jisai atsirado. Pradėjo jieškoti pagalbos.

"Tada turbūt Šventoji Dvasia kalbėjo į mane — kreipkis į Kristų, į Dievą, prašydamas pagalbos. Ir tai buvo didžiausias persilaužimas — malda. Pradėjau atsiklaupęs melstis iš nusivylimo, iš baimės. Kai pradėjau melstis, viskas pradėjo gerėti".

Staigiai pasikalbėjime kunigo tonas pasikeitė. Sušvelnėjo balsas ir akys linksmai nušvito. Jis tyliai aiškino, sakydamas, kad "kunigystės vilčių išsipildymas įvyko tik dirbant kalėjime".

"Aš atradau viltį. Žmonės pradėjo kreiptis į mane klausdami, ar negalėtų kokiu nors būdu padėti. Tai man buvo lyg apšvietimas... kaip saulės užtekėjimas. Pradėjo studentai iš įvairių mokyklų ir pasauliečiai skambinti, klausdami ar gali atsilankyti, padirbėti su kaliniais. Aš tiesiog negalėjau suprasti. Kaliniai mane priėmė. Nereikėjo man jų jieškoti pasikalbėjimams, kaip anksčiau, nes pradėjo įduoti 'request forms' mane pamatyti ir pasakė vienas kitam, kad eitų pasikalbėti su kunigu. Tai antgamtinė pagalba. Kitaip negalima išaiškinti".

Pasikeitimai kalėjimuose

Tais metais, kai kunigas Viktoras tapo kapelionu, kalėjimo administracija pradėjo įvesti naują pažiūrą kalėjimuose. Pradėjo rūpintis kalinių paruošimu sugrįžimui į visuomenę. Kalėjimai persiorientavo. Prieš tai kalėjimas buvo tik bausmės vieta. Kaliniai buvo griežtai laikomi, izoliuoti, o 1972 m. durys atsidarė plačiajai visuomenei, žinoma, su tam tikrais suvaržymais. Kalinių rehabilitacija bei įjungimas į visuomeninį gyvenimą tapo pagrindiniu tikslu.

Pats atradęs krikščionybės grožį, palaimą ir prasmę, kunigas Viktoras ryžosi padėti kaliniams surasti krikščionybės esmę.

"Dažnai nusikaltėliai būna praradę norą gyventi, Dievą ir religiją. Reikia mokyti, kad mes visi esame lygūs Dievo vaikai, kad gyvybė yra šventa, kad ją reikia respektuoti", aiškino kapelionas.

Tuose kalėjimuose, kur kunigas Viktoras dirba, dauguma kalinių yra 16-20 metų amžiaus. Didžiausiame Otavos "Carleton Detention Centre", kuris iš trijų yra vienintelis didžiausio saugumo kalėjimas, būna maždaug 200 v y r ų ir 20 moterų, per metus pereina apie 1,000 kalinių.

"Didžiausia jų problema yra komunikacija. Jie nemoka kalbėti nei su kaliniais, nei su kitais žmonėmis. Jie yra pasimetę žmonės, nežiną kur eiti, atsidūrę kalėjime be meilės, be tikėjimo, be vilties. Dauguma pasisako nežiną kas yra meilė. Nuo pat mažens mėtomi iš vienos šeimos į kitą, skriaudžiami, pradeda nekęsti savęs ir kitų. Bet aš esu įrankis, per kurį jie gali atrasti v i s a, ką yra praradę. Pvz. Kenneth slaptai įnešė g i n k l ų į kalėjimą, kad galėtų išdalinti draugams. Sargybos buvo pagautas ir suimtas, nuteistas aštuoniem mėnesiam didžiausio saugumo skyriuje. Pradėjo kalbėtis su kapelionais, ir matėsi, kad jis dvasiškai keitėsi, tikėjimas stiprėjo. Baigęs bausmę, įstojo į Peterborough, Ont., Bible College mokytis teologijos. Po dvejų metų kapelionai pakvietė tą dvasiškį aplankyti kalėjimą ir pasikalbėti su kaliniais. Jisai taip atsakė į pakvietimą: "Žinoma, kad atvažiuosiu, bet šį kartą su Biblija rankoje, o ne šautuvu".

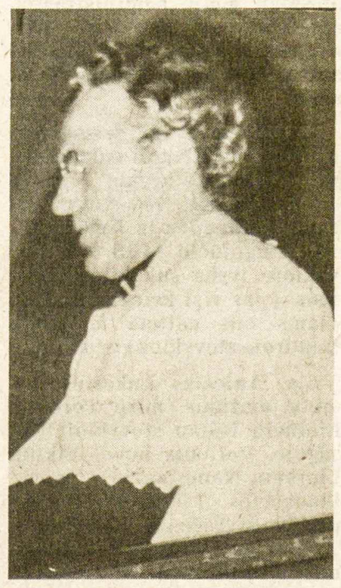

Kunigas dr. VIKTORAS SKILANDŽIŪNAS — kalėjimų kapelionas Kanados sostinėje Otavoje

Prašo atgailos

Viename sukilime kalinys Daniel Allan pabėgo. Bėgdamas šovė ir dvi kulkos pataikė į sargą. Vienintelis ryšys su Danieliu ir kalėjimo administracija buvo per kunigą Viktorą, kuris gavo atgailos laišką. Ten jisai jam rašė: "I regret what happened Father Victor. I love God and I know God loves each and every one of us... My search will forever go on for God. Please visit Mr. Lennon (sargas) and wish him a speedy recovery".

Dažnai kunigas yra vienintelis žmogus, kuriuo kaliniai pasitiki. "Jie ateina pas mane, prašydami medžiaginių dalyarba, kad susiriščiau su šeimos nariu. Paskui išsikalba ir išsipasakoja. Gal jaučiasi kalti".

Vienas įvykis ypač įstrigo į kunigo Viktoro širdį.

Vyras, maždaug 30 metų amžiaus, uždirbdamas virš $100,000 metinės algos, pradėjo sukčiauti bendrovės lėšomis ir pateko į policijos rankas. Suimtas ir nuteistas šešiem mėnesiam didžiausio saugumo skyriuje, jautėsi beturtis. Prarado visus malonumus bei patogumus. Iš desperacijos atėjo pas kunigą Viktorą pasikalbėti. Po kiek laiko pradėjo ateiti į pamaldas. Buvo matyti, kad jisai jieškojo dvasinės pagalbos. Jo neapykanta pavirto meile. Išeidamas iš kalėjimo, sustojo prie raštinės atsisveikinti su kunigu Viktoru.

"Atėjau į šį kalėjimą keikdamas, išeinu melsdamasis. Gaila, kad reikėjo ateiti į kalėjimą ir čia surasti Dievą".

Žinoma, būna ir tokių kalinių kurių gyvenimo kapelionai negali paliesti. Bet kunigas Viktoras nenusimina, nes tiki, kad tai "tik laiko klausimas".

Įvairios pareigos

Būdamos kapelionu koordinatoriumi, kunigas Viktoras derina visų dvasininkų sielovadą trijuose kalėjimuose ir dalyvauja jų konferencijose bei diskusijose, prižiūri informaciją ir orientaciją, visų susidomėjusių kalinių moralinę bei dvasinę gerovę, rūpinasi kalinių rehabilitacija bei įjungimu į visuomenės gyvenimą.

Kasdien nuo ankstyvo ryto iki šeštos valandos vakaro jisai praleidžia savo kuklioje raštinėje šalia didžiausio saugumo skyriaus. Tris savaitės dienas praleidžia "Ottawa-Carlton Detention Centre", tris — "Rideau Correctional Centre" ir du kartus per mėnesį aplanko "Perth County Jail".

Vakarais sugrįžęs į namus, kun. Viktoras dažnai įvairiausiais reikalais turi skambinti kalinių giminėm, kitiem kapelionam bei pasauliečiam, kurie lanko kalinius.

Būdamas vienintelis katalikų kunigas, kiekvieną sekmadienį atlaiko trejas Mišias iš eilės ir paskutinį mėnesio sekmadienį po pietų laiko ketvirtas Mišias Otavos lietuviams.

"Nors man kantrybės netrūksta, nuovargis neįtikimas. Energijai išsekus, grįžtu namo jausdamasis kaip mazgotė", kalbėjo kun. Viktoras.

Krizės metu kalėjimo administratorius skambina kunigui ir naktį. Pvz. "telefonas suskambėjo paryčiais, kai 16 metų jaunuolis nusižudė vienutėje", pasakojo kapelionas.

Kadangi federacinė arba provincinė valdžia rūpinasi visais kaliniais, "popierizmo" irgi netrūksta. Raštų tvarkymas, programų sudarymas, posėdžių protokolai užima ilgas valandas. Viena iš svarbesnių atsakomybių yra pirmininkavimas kapeliono komitetui, kurio nariai (kunigai, pasauliečiai ir kiti) sudaro sielovadines programas kaliniams.

Visą tą darbą atlieka lietuvis kunigas Viktoras Skilandžiūnas, ypatingas dvasiškis.

Kanados CNE paroda Toronte, rengiama jau 104-tą kartą, įvyks rugpjūčio 18 — rugsėjo 6 d.d. Pernai ji turėjo $1,8 milijono nuostolį, kurį šiemet tikimasi sumažinti iki $650.000. Parodos reklamai pernai buvo išleista $1,1 milijono. Šiemet planuojama išleisti 40% mažiau — tik $750.000. Įėjimo bilietas suaugusiems kainuos $3.50. Šion kategorijon įjungiami ir 14-17 metų paaugliai, anksčiau turėję pigesnius bilietus. Vaikams iki 13 metų amžiaus ir pensininkams įėjimas bus nemokamas.

Koncertų programoms stadijone yra pakviestos dainininkės — Dolly Parton, Olivia Newton-John, Deborah Harry, muzikantų grupės. Rugsėjo 4 d. bus surengtos bokso varžybos "The Night of Champions". Sportui atstovaus šaudymas strėlėmis, profesinis tenisas, svorio kilnojimas, vandens slidės, Molsono miškakirčių programa kasdien keturis kartus.

1981 m. savo skyrių parodoje turėjo grupė "Jews for Jesus", Jėzų pripažįstanti Izraelio Mesiju. Šiemetinėje parodoje leidimas tai grupei buvo atšauktas. Esą jos nariai nesitenkino vien tik savo skyrium, o vaikščiojo po kitus, atkakliai kaišiodami savo informaciją. Grupės vadas S. Cohenas kreipėsi į Ontario žmogaus teisių komisiją, parodos komitetą kaltindamas religine diskriminacija.

Darbo Dienai būdavo skirtas unijų paradas, įvyksiantis ir šiais metais. CNE parodos vadovybė tada surengdavo pietus kviestiniams unijų vadams. Šiemet jie greičiausiai neįvyks, nes pietų išlaidas norėjo padengti Kanados darbo ministerija, pagrindiniu kalbėtoju numačiusi darbo ministerį Ch. Caccią. Protestą dėlto pareiškė Toronto darbo tarybos pirm. Walley Majesky. Pasak jo, unijų vadai nedalyvaus Kanados valdžios finansuojamuose pietuose. Jeigu jie įvyks Karalienės Elzbietos pastate, jį piketuos unijų atstovai, nusivylę ekonomine Kanados politika.

Maisto pastate parodos komitetas nori sumažinti kaikurių patiekalų kainas. Šiemet baigiasi 200 parodos dalyvių penkeriem metam pasirašyta sutartis. Tiems, kurie papigins maistą, bus grąžintas penktadalis įmokos už skyriaus nuomą. Tikimasi, kad lankytojai susilauks pigių ar net veltui dalinamų dešrelių, pyragėlių, makaronų už pusę kainos, gėrimų už vieną centą. Numatoma, kad 20 dienų truksianti paroda turės $500.000 pelno. Ji betgi praras $1,15 milijono metinėje CNE operacijoje, susilaukdama $650.000 deficito. Problemą sudaro mažėjantis lankytojų skaičius. 1978 m. buvo parduota 1,7 milijono įėjimo bilietų, o pernai — tik 1,2 milijono.

K. Kemps,

VAIGUVOS VARPINĖ

Didžiausia padėka už Vaiguvos varpinę "TŽ" 26 nr. Tai mano gimtinės varpinė. Toji nuotrauka nukėlė mane į pačias jauniausias dienas. Kiek ten bėgiota, žaista, ant jos laiptų ruoštasi pirmajai Komunijai. O kiek Velykų išvakarėse ir Velykų rytais kariauta su kitais berniukais dėl būgno — kas pirmas jį išneš į šventorių ir pradės būgnyti, skelbti artėjantį Velykų džiaugsmą . . . Labai ačiū.

Stasys Kasparas,
Britanija

Rodney, Ontario

A. a. ANELĖ DANĖNIENĖ, gimusi 1894 m. spalio 11 d., amžinybėn iškeliavo liepos 18 d. Jos vyras Antanas mirė 1964 m. Liko sesuo Ona Budreikienė ir kiti giminės. Prie kapo duobės J. Paketūrienė velionę apibūdino kaip susipratusią lietuvę, kuri, būdama našlė, iš savo santaupų ir pensijos sugebėjo taip tvarkytis, kad nebuvo pamiršti nei vyro, nei jos giminės Lietuvoje. Be to, jautė pareigą užsiprenumeruoti lietuvišką laikraštį, užsimokėti Bendruomenės mokestį ir, renkant aukas Tautos Fondui, niekada neatsisakydavo.

Dar prieš mirtį buvo palikusi Tautos Fondui $100 pas J. Paketūrienę, kuri tuos pinigus turėjo įteikti jau jai mirus. Tai ir buvo padaryta. Apylinkės lietuviai, pagerbdami velionę, taip pat prisidėjo aukomis. Tautos Fondui aukojo: $25 — J. S. Paketūrai, $20 — H. Jasinskas, po $10 — P. Jocius, L. Mockienė, M. Kereševičius, S. Gaidauskas, J. Rastapkevičius, K. Gaputis, Z. Miniotienė, po $5 — V. Andriulionis, A. Kojelaitis, J. Statkevičius, V. Nacevich ir Hannah Rutakavič. Iš viso suaukota $140. Kartu su velionės šimtine pinigai pasiųsti TF atstovybei Toronte. Tai gražus pavyzdys kaip galima geriau pagerbti mirusį apylinkės narį.

J. Statkevičius,
TF įgaliotinis Rodney apylinkei

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEME
Antanas Genys 231-2839
Bronius Ščepanavičius 274-4313
Vacys Žižys 232-1990
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Ekskursijos į Vilnių
Rugsėjo 1-10
(Šią grupę lydėsiu aš pats ir norintiems nupirksiu mašinas).
Rugsėjo 29 — spalio 8
Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ar telefonu

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2 Jane St., suite 303
Toronto, Ontario
M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Liepos 29 d. lietuviškose kapinėse palaidota a.a. Aldona Yčienė, 57 m. amžiaus. Paliko vyrą, du sūnus ir dukrą.

— Lietuvių kapinėms aukojo: $100 — Raimundas ir Irena Paškauskai, $50 — Ona Kavaliauskienė.

— Parapijai paaukojo $200 dr. Jonas Yčas.

— Pamaldos lietuviams Midlando Kanados Kankinių šventovėje bus rugpjūčio 8, šį sekmadienį, 1.30 v.p.p.

— Mišios rugpjūčio 8, sekmadienį, 10 v.r. už a.a. Stasę ir Edmundą Vaitkus, 11 v.r. už a.a. Laimutę Balčiūnaitę (mirusią Lietuvoj); Wasagoje 10 v.r. už a.a. prel. Joną Mačiulį-Maironį (50 m. mirties sukakties proga).

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas rugpjūčio 8, sekmadienį, 9.30 v.r., su Šv. Komunija laikys kun. P. Dilys. Ši sekmadienį tikime susilaukti garbingo svečio kunigo.

— Konfirmandų pamokos — kiekvieną pirmadienį, 7.00 v.v., šventovėje.

— Pamaldos rugpjūčio 15, 22 ir 29 sekmadieniais bus laikomos įprastu laiku.

— M. Marcienė grįžo iš ligoninės, gydosi namuose.

— Kun. P. Dilio telefono numeriai: raštinės 766-1424, namų 588-1130. Pastoracinių patarnavimų reikalais prašome skambinti kunigui.

Lietuvių Namų žinios

— LN valdybos liepos 28 d. posėdyje buvo patvirtintos 1982 m. pirmo pusmečio apyskaitos. Palyginus su 1981 m. pirmo pusmečio apyskaitomis, šiais metais pelno gauta $21.000 mažiau, nes padidėjo išmokėjimai organizacijų pašalpoms, remontui ir kitos išlaidos.

— Šiais metais iki birželio 30 d. buvo išmokėta organizacijų veiklai paremti $12.944 ir jų salių nuomai apmokėti $5.095. Iš viso organizacijoms išmokėta $18.944.

— Aldona Tautkevičiūtė įmokėjo $100, ir valdyba ją patvirtino pilnateise nare.

— Nuo rugpjūčio 1 d. visų salių nuomos pakeltos po $100.

— Už Vytauto D. salės remonto darbus ir medžiagas jau išmokėta apie $24.000. Šios remonto išlaidos dar šiek tiek padidės, nes planuojama salę pagražinti dekoracijomis ir papildomais sietynais.

— Vasaros darbams buvo pasamdyti penki studentai, kurie atliko pagrindinį patalpų valymą, dažymą ir pagelbėjo Vytauto D. salės remonto darbuose. Jie savo darbus užbaigė ir jiems buvo išmokėta virš $5.000.

— Svečių knygoje pasirašė popietės dalyviai: H. M. Vaineikiai iš Anglijos, Liutkų šeima iš Čikagos, A. A. Ožinskai iš Vašingtono, V. M. Baranauskai iš St. Petersburgo, Dubauskas ir žmona, O. Dimsanė iš Detroito, J. Grigaravičienė iš Westfield, A. Grigas iš Čikagos, J. P. Simanauskas iš Hartfordo, E. E. ir C. Fressdorf iš Hamburgo, Vokietijos, Pranavičienė iš Winnipego, N. R. Astravas iš Kalgario, A. I. Savickiai iš Suvalkų, Kasperiūnai iš Floridos, I. Zizanauskienė iš Kauno, J. O. Jacinai iš Ročesterio, A. Mathews iš Montrealio, V. P. Gustainiai iš Montrealio, N. Navickas iš Floridos, A. A. Grigas iš Floridos, Krištolaitis iš Hamiltono, T. Radzienė iš Čikagos, D.D.V. Jakučiai iš Kalifornijos, H. L. Juknos iš St. Thomas, Ont.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Maldininkų kelionė į Midlandą, kur Lietuvos kankiniams yra pastatytas didelis kryžius, įvyks šį sekmadienį. Šv. Mišios — 1.30 v.p.p. Tai progai pritaikytą pamokslą pasakys svečias iš Čikagos kun. Alfonsas Grauslys. Autobuse dar yra keletas vietų. Autobusas išvyksta 11 v. nuo Prisikėlimo parapijos ir grįš apie 6 v.p.p. Kelionė kainuos $10.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Seneliai ir ligoniai lankomi namuose iš anksto susitarus. Mūsų bažnyčioj šventoji valanda 7 v., šv. Mišios 7.30. Prieš Mišias klausoma išpažinčių.

— Moterystei ruošiasi Vytas Stončius su Melinda MacDonald ir Loreta Kannapuu su Craig Piitz.

— Mišios stovyklavietėse: Gerojo Ganytojo koplyčioje — 10 v.r., mūsų stovykloje — 11 v.r. Paskutinės Mišios bus laikomos abiejose vietose rugsėjo 5 d.

— Rinkliava Kanados remiamom misijom Kanadoje ir svetur bus rugpjūčio 22 d.

— Lietuvoje mirė St. Dargio tėvas Domininkas, Vinco Sinkevičiaus brolienė Stefanija Sinkevičienė, Klemensas Gasys, Joanos Kvederienės sesers vyras, ir Agota Labanauskienė, A. Pliūrienės sesuo.

— Parapijai aukojo Ona Skėrienė $300, J. V. Skrebutėnai $100.

— Mišios ateinančių trijų sekmadienių: rugpjūčio 8 d., 8 v.r., už Praną Kazlauską, 9 v. už Mariją ir Joną Gegužius, 10 v. už Veroniką ir Vladą Juškevičius, 11.30 v. už parapiją, 8.30 v.v. už Čirūnų ir Žuklių šeimų mirusius; rugpjūčio 15 d., 8 v.r., prašant Dievo palaimos Andriui, 9 v. už Oną Ališauskienę, 10 v. už Leoną Gotceitą, 11.30 v. už parapiją ir 8.30 v.v. Justino Zako padėkos intencija; rugpjūčio 22 d., 8 v.r., M. Jasionytės intencija, 9 v. už Juozą Kriščiūną, 10 v. už Oną ir Stasį Leskauskus, 11.30 v. už parapiją ir 8.30 v.v. už Oną Vaišnytę.

— Parapijos vargonininkas V. Verikaitis rugpjūčio mėnesį yra išvykęs iš Toronto atostogoms.

— Knygų kioskas su dideliu pasirinkimu dovanų įvairioms progoms veikia ir vasaros mėnesiais. Kioskui vadovauja St. Prakapas.

PADĖKA

Mielos rengėjos, nuoširdžiai dėkoju j u m s už tokio puikaus mergvakario suruošimą ir gražias dovanas, kurios padės mums įsikurti.

Mielos viešnios, dėkoju jums už dalyvavimą man suruoštame mergvakaryje ir prisidėjimą prie tokių naudingų bei gražių dovanų.

Nuoširdžiai jūsų —
Aldona Tautkevičiūtė

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Iškaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praeivių. Tel. 533-8008.

ORKESTRAS, grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v. Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

ATLIEKU visokius namų remonto darbus — lauko ir vidaus dažymus, medžio ir t. t. Skambinti po 7 v.v. tel. 532-3410 Toronto, Ont.

F O T O G R A F A S.
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 231-6253 Toronte.

JONAS BANYLIS atlieka visus namų remonto darbus: staliaus, grindų dėjimo, keramikos plytelių, atnaujina virtuves, prausyklas ir kt. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 690-4473 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

European Catering
Europietiškas patarnavimas įvairiems parengimams Toronte ir už Toronto ribų. Parūpinam salę, muziką, gėles, gėrimus.
Skambinti: A. Gataveckienė arba Al. Baris tel. 535-0164 arba 535-1258 Toronte.

LIETUVAITEI GIMNAZISTEI nerūkančiai reikalingas butas su maistu, susidedantis iš dviejų kambarių — miegamojo ir salono. Turi būti netoli Humberside gimnazijos arba požeminio traukinio. Prašome skambinti (collect) tel. 1-895-7530 Algiui Dudai.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

Pianino technikas
A. BRIČKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti
255-9924

ŠIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" NUMERIS yra paskutinis prieš vasaros atostogas, kurios prasidės rugpjūčio 3 d. ir baigsis rugpjūčio 16 d. Atostogų metu veiks tik administracija darbo dienomis, išskyrus savaitgalius. Svečiai, kurie norės aplankyti "T. Žiburius" atostogų metu, administraciją ras atidarytą. Sekantis "TŽ" nr. bus išleistas rugpjūčio 24, antradienį, su rugpjūčio 26 d. data.

Rugpjūčio 7, šį šeštadienį, pradedama XX-toji sukaktuvinė Romuvos stovykla, į kurią suvažiuos apie 150 stovyklautojų iš Kanados ir JAV vietovių. Rugpjūčio 14-15 d.d. stovykloje įvyks sukakties iškilmės. Į jas visi kviečiami. Svečiams bus galima maitintis bendroje stovyklos virtuvėje.

A.a. Anicetas Lukošius, 63 metų amžiaus, mirė Toronto Lietuvių Namų stovykloj Wasagoje. Velionis buvo veikliu Lietuvių Namų nariu, "Nepriklausomos Lietuvos" korespondentu Toronte. Pašarvotas Turner and Porter laidotuvių namuose Roncesvalles Ave. Rožinis bus kalbamas šį trečiadienį ir ketvirtadienį 8 v.v. Laidojamas penktadienį, rugpjūčio 6, 10 val. r. iš Prisikėlimo parapijos šventovės Mississaugos lietuvių kapinėse.

Į lituanistikos seminarą, rengiamą PLJ Sąjungos Ryšių Centro Loyola on the Lake rekolekcijų namuose prie Klevelando, iš Toronto užsiregistravo stud. Edis Putrimas ir Andrius Valevičius.

Toronto dienraštis "The Globe and Mail" vieną savo vedamąjį liepos 28 d. laidoje paskyrė religijos persekiojimui Sovietų Sąjungoje bei kitose komunistinėse valstybėse. Esą geriausiu atveju tarp Rytų Europos kompartijų ir dvasininkų išlaikomi įtempti ryšiai. Blogiausiu atveju kūjis su pjautuvu kietai prispaudžia kryžių. Karinis Lenkijos režimas atidėjo numatytą popiežiaus Jono-Pauliaus II apsilankymą, bijodamas žmogaus, kuris gali sukelti karštą katalikybės proveržį. Kardinolo Mindszenty kalinimas Vengrijoje ir kardinolo Stepinac Jugoslavijoje liudija, kad komunistiniai režimai ne tik Sovietų Sąjungoje, bet ir už jos ribų negali pakęsti didelę įtaką turinčių dvasios vadų. Panašaus likimo susilaukė ir vysk. Julijonas Steponavičius apaštalinis Lietuvos sostinės Vilniaus arkivyskupijos administratorius, prieš 21 metus ištremtas į mažą miestelį prie Latvijos sienos. Jo nusikaltimas — atsisakymas įšventinti kunigais kompartijos pageidaujamus kandidatus. Toliau dienraštis primena skaitytojams, kad popiežius Jonas-Paulius II, paskyręs 15 naujų kardinolų, neatskleidė vieno kardinolo pavardės. Spėjama, kad tas penkioliktasis kardinolas yra vysk. J. Steponavičius. Esą jo pavardę teko nutylėti, nes kompartija nenori lietuvio kardinolo, jeigu jis negyvens Romoje arba Sibire. Toliau rašoma apie vysk. Vincentą Sladkevičių, kurį kompartija 23 metus buvo izoliavusi taip pat miestelyje prie Latvijos sienos vien dėlto, kad jis vyskupu buvo įšventintas be jos sutikimo. Vatikanui tik dabar vysk. V. Sladkevičių pavyko paskirti apaštaliniu Kaišiadorių vyskupijos administratoriumi, gavus Maskvos sutikimą. Esą tikra ironija, kai galingieji kompartijų politbiurai R. Europoje taip bijo dvasios vadų, kad juos netgi slepia nuo tikinčiųjų, o jie ir toliau lieka nepalaužiamais vadais.

Dail. Raimundas Rickevičius su savo kūriniais išvyksta į Paryžių. Jo darbų paroda bus surengta dail. Vytauto Kasiulio Royale galerijoje.

A.a. dr. Broniaus Znotino atminimui "Tėviškės Žiburiams" aukojo: $25 — V. ir St. Liuimos, po $20 — A. ir V. Bartininkaičiai, Birutė Bernatt ir sūnus Antanas, N. ir Z. Dabrowski, V. ir B. Vidugiriai, J. Paškevičienė, po $10 — H. ir V. Gumauskai, Juozas Giedraitis, dr. B. ir M. Povilaičiai, B. ir K. Lukošiai, V. ir S. Lukošiai, D. Zulonienė, M. Žemaitienė, O. ir L. Rimkai. Jiems priklauso nuoširdi leidėjų padėka.

Birutė Znotinienė savo vyro a.a. dr. Broniaus Znotino atminimui "T. Žiburiams" paaukojo $50. Ačiū už paramą spaudai.

A.a. Aldonos Yčienės atminimui Šv. Jono lietuvių kapinėms $100 aukojo Vlada Šližienė.

A.a. Aldonos Yčienės atminimui "Tėviškės Žiburiams" aukojo $20 Pranas ir Salomėja Pargauskai, po $10 — Elena Senkuvienė, Ona Gailiūnaitė.

Alfonsas Šilinskas, lietuviškos spaudos rėmėjas, mokėdamas metinę "T. Žiburių" prenumeratą, atsiuntė $100 auką.

Toronto susisiekimo bendrovė TTC iš keleivių požeminio traukinio stotyse priimdavo 75 centus monetomis. Dabar ji staiga įvedė 75 centų bilietėlį tiems keleiviams, kurie paprašo iškeisti dolerį. Jiems duodamas bilietėlis ir 25 centai. Monetinis dolerio keitimas pasidarė persunkus dėl didelio surenkamų monetų svorio. Tramvajų bei autobusų vairuotojų išduodami lapeliai persėsti į kitas linijas rugsėjo mėnesį susilauks reklaminių skelbimų antroje lapelio pusėje. TTC bendrovė už tuos skelbimus tikisi kasmet surinkti $450.000.

Dienraštis "The Toronto Star" aštriai kritikavo tarptautiniame Toronto aerodrome Maltone veikiančias tris rūkalų bei kitų smulkių prekių krautuvėles "Transit Shops" dėl peraugštų kainų. Esą cigaretės, filmai, net ir saldainiai kainuoja 25% daugiau, negu kitose panašiose Toronto krautuvėse ar Toronto geležinkelio stotyje. Tos krautuvėlės nuomos sutartis yra pasirašiusios su "Transport Canada" įstaiga. Į mestus kaltinimus atsiliepė prekybos reikalus aerodrome tvarkantis Leonas Radzevičius. Jis žadėjo patikrinti "Transit Shops" kainas, bet perspėjo didelio jų sumažinimo nesitikėti. Pasak jo, augštesnes kainas atneša didelė nuoma, ilgos prekybos valandos, kurios yra patogios keleiviams. Už tą patogumą jie ir moka daugiau nei kitose parduotuvėse. L. Radzevičius pranešė, kad jau yra tikrinamos maisto kainos, o dabar jis peržiūrės rūkalų bei kitų smulkiųjų reikmenų kainas.

Karališkojo Ontario muzėjaus atidarymas Toronte buvo planuotas liepos 1 d. Atnaujinto ir praplėsto muzėjaus atidarymą uždelsė Ontario provincijoje prasidėjęs vandens vamzdžių įvedėjų (plumberių) streikas. Jiems buvo pasiūlytas valandinio atlyginimo padidinimas $4 dvejų metų laikotarpyje. Unijos narių dauguma šį pasiūlymą atmetė. Pagal balandžio 30 d. pasibaigusią sutartį už darbo valandą jie gaudavo nuo $16.22 iki $18.59. Streikas jau įžengė į 10-tą savaitę. Dėl jo teko atleisti iš darbo daug kitų statybos darbininkų.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Ontario vyriausybė nutarė pratęsti be palūkanų duodamas $5.000 paskolas asmenims, kurie pirmą kartą perka naujus gyvenamus namus. Ši paslauga, turėjusi pasibaigti š. m. spalio 30 d., pratęsiama iki metų galo. Buvo tikėtasi, kad ja pasinaudos 15.000 Ontario gyventojų, bet lig šiol buvo patvirtinta tik 613 paskolų. Atrodo, daug ką atbaido privalomas naujų namų pirkimas, nes jų kainos augštesnės už kitų namų. Namų pardavimą nedaug tepadidino ir federacinės valdžios negrąžinama $3.000 parama visiems, kurie perka naujus namus. Ta parama duodama ir senų namų pirkėjams, kai jie perkami pirmą kartą.

BOOKBINDING STUDIO
"SAMOGITIA"
(lietuvis savininkas)
telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGA

kviečia jaunimą tarp 18 ir 30 metų amžiaus kandidatuoti į

V PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO ATSTOVUS

Kongresas įvyks 1983 m. liepos 1-24 d.d. Šiaurės Amerikoje.

Kandidatai turi užsiregistruoti iki 1982 m. rugsėjo 10 d. kandidato apylinkės rinkiminėje komisijoje. Atstovai turi būti išrinkti iki 1982 m. rugsėjo 26 d. Kandidatavimo blankai gaunami KLB apylinkės valdyboj jūsų vietovėje. Informacijas teikia Zita Bersėnaitė, 1058 College St., Apt. 2, Toronto, Ontario M6H 1B1. Telefonas (416) 588-1343.

A†A
ANICETUI LUKOŠIUI
iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną ALDONĄ, dukrą JŪRATĘ, sūnų EDVARDĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

A. ir A. Vaičiūnai

A†A
ANICETUI LUKOŠIUI
atsiskyrus su šiuo pasauliu,

jo žmoną ALDONĄ, dukrą JŪRATĘ, sūnų EDVARDĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

"Atžalynas"

Lietuvių Namų darbščiam nariui
A†A
ANICETUI LUKOŠIUI
mirus

jo žmonai ALDONAI, dukrai JŪRATEI, sūnui EDVARDUI ir kitiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

Toronto Lietuvių Namai

DECEMBER 1981

MON	TUE	WED	THU	FRI	
tings	1	2	3	4 FQ	5
7	8	9	10	11 FM	1
14	15	16	17	18 LQ	1
21 HANUKAH FIRST DAY OF WINTER	22	23	24	25 CHRISTMAS	2
28	29	30	31	MEMOS	

KONFIDENCIALUS IR G
ČEKIAI IR VISI KITI PAT
KASOS
1465 DeSeve
Pirm., Antr., Treč. 9 —
Ketvirtadieniais 12 —
Penktadieniais 12 —
Sekmadieniais 10.30 — 12.

IDEALI VIETA GYV
VILLA NOVA
Daytona Be
Lietuvių korporacija stato namus (townhouses). Du mi kiemas. 3 mylios nuo Antlan žiuoti į pajūrį, krautuves, ligo
KAINA — nuo 35.990 doleriu
Vytenis Ramanauska
Halifax Designer
607 Lemon St., PORT
Arba skambinkite "c
(904) 78

TRA
Vilniaus
GEGŪ
Giedr
stovykloje pri
rugpjūčio 22,
Gautas pelnas bus skiria namų išlaidoms paden
Kviečiami visi dalyvauti —
Vilniaus šaulių rinktinė Kanadoje